

JIHOČESKÁ UNIVERZITA V ČESKÝCH BUDĚJOVICÍCH

Ekonomická fakulta

Katedra strukturální politiky EU a rozvoje venkova

Studijní program: B6208 Ekonomika a management

Studijní obor: Účetnictví a finanční řízení podniku

**Zhodnocení činnosti v oblasti atraktivity a rozvojových
možností mikroregionu Zlatý vrch**

Vedoucí bakalářské práce

Ing. Petra Pártlová, Ph.D.

Autor

Jana Bořánková

2012

ZADÁNÍ BAKALÁŘSKÉ PRÁCE

(PROJEKTU, UMĚLECKÉHO DÍLA, UMĚLECKÉHO VÝKONU)

Jméno a příjmení: **Jana BOŘÁNKOVÁ**
Osobní číslo: **E08437**
Studijní program: **B6208 Ekonomika a management**
Studijní obor: **Účetnictví a finanční řízení podniku**
Název tématu: **Zhodnocení činnosti v oblasti atraktivity a rozvojových
možností mikroregionu Zlatý vrch**
Zadávající katedra: **Katedra strukturální politiky EU a rozvoje venkova**

Z á s a d y p r o v y p r a c o v á n í :

Cíl práce:

Popsání a zhodnocení dosavadních aktivit a navržení dalších možností v oblasti rozvoje mikroregionu. V práci bude provedena demografická a socioekonomická analýza oblasti a návrh strategie pro možnosti využití finančních prostředků z EU i národních zdrojů. Na základě výběru konkrétního problému bude vytvořen aktuální projekt včetně finanční analýzy.

Metodický postup:

1. Studium odborné literatury a sepsání literární rešerše k dané problematice.
2. Posouzení dosavadních aktivit dobrovolného svazku obcí "Zlatý vrch" v oblasti rozvoje mikroregionu.
3. Demografická a socioekonomická analýza oblasti.
4. Potvrzení nebo vyvrácení hypotéz o možnostech dalšího rozvoje mikroregionu.
5. Návrh strategie pro možnosti využití finančních prostředků z EU i národních zdrojů.
6. Výběr jednoho problému a vytvoření aktuálního projektu (finanční analýza).

Rámcová osnova:

1. Úvod, 2. Literární přehled, 3. Cíle a metodika, 4. Analytická část, 5. Návrhy a doporučení, 6. Diskuze, 7. Závěr, 8. Resumé, 9. Přehled použité literatury, Přílohy.

Rozsah grafických prací: dle potřeby
Rozsah pracovní zprávy: 30 - 50 stran, dle možností
Forma zpracování bakalářské práce: tištěná/elektronická

Seznam odborné literatury:

WOKOUN, R., MALINOVSKÝ, J. a kol.: Regionální rozvoj. Linde Praha a.s., 2008, 322 s. ISBN 978-80-7201-699-0.

BLAŽEK, J., UHLÍŘ, D. Teorie regionálního rozvoje: nástin, kritika, klasifikace. 1. vyd., Praha: Nakladatelství Karolinum, 2002. ISBN 8024603845.

HRABÁNKOVÁ, Magdalena. Vybrané diagnostické metody pro sledování regionálního rozvoje. 1. vyd. České Budějovice : Jihočeská univerzita, Zemědělská fakulta, 2006. 65 s., [28] s. obr. příl. ISBN 80-7040-835-9 (brož.).

SVATOŠOVÁ, L. Regionální rozvoj z pozice strukturální politiky. 1. vyd. České Budějovice : Jihočeská univerzita, Zemědělská fakulta, 2005. 156 s., [17] s. obr. příl. ISBN 80-7040-749-2.

WOKOUN, R. Česká regionální politika v období vstupu do Evropské unie. Praha: Oeconomica, VŠE, Praha. 2003. 328 stran. ISBN 80-245-0517-7.

Vedoucí bakalářské práce: Ing. Petra Pártlová, Ph.D.
Katedra strukturální politiky EU a rozvoje venkova

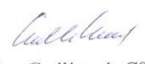
Datum zadání bakalářské práce: 18. března 2010

Termín odevzdání bakalářské práce: 16. dubna 2011

prof. Ing. Magdalena Hrabánková, CSc., prof.h.c.

děkanka

JIHOČESKÁ UNIVERZITA
V ČESKÝCH BUDĚJOVICÍCH
EKONOMICKÁ FAKULTA
Studentská 13 (1)
370 05 České Budějovice

doc. Ing. Eva Cudlínová, CSc.
vedoucí katedry

V Českých Budějovicích dne 18. března 2010

Prohlášení

Prohlašuji, že v souladu s § 47 zákona č. 111/1998 Sb. v platném znění souhlasím se zveřejněním své bakalářské práce v nezkrácené podobě elektronickou cestou ve veřejně přístupné části databáze STAG provozované Jihočeskou univerzitou v Českých Budějovicích na jejích internetových stránkách, a to se zachováním mého autorského práva k odevzdanému textu této kvalifikační práce. Souhlasím dále s tím, aby toutéž elektronickou cestou byly v souladu s uvedeným ustanovením zákona č. 111/1998 Sb. zveřejněny posudky školitele a oponentů práce i záznam o průběhu a výsledku obhajoby kvalifikační práce. Rovněž souhlasím s porovnáním textu mé kvalifikační práce s databází kvalifikačních prací Theses.cz provozovanou Národním registrem vysokoškolských kvalifikačních prací a systémem na odhalování plagiátů.

V Ražicích dne 23. 4. 2012

Jana Bořánková

Poděkování

Děkuji Ing. Petře Pártlové, Ph.D. za odborné vedení a rady při zpracování mé bakalářské práce.

Obsah

1. Úvod.....	4
2. Literární rešerše	5
2.1. Regionální rozvoj	5
2.1.1. Region.....	5
2.1.2. Teorie regionálního rozvoje	5
2.2. Regionální politika	7
2.2.1. Definice regionální politiky.....	7
2.2.2. Evropská regionální politika.....	7
2.2.3. Česká regionální politika.....	10
2.3. Strukturální politika	12
2.3.1. Vymezení pojmu strukturální politika.....	12
2.3.2. Fondy EU.....	13
2.3.3. Operační programy	17
2.4. Další možnosti dotačních zdrojů.....	20
2.4.1. Kraje	20
2.4.2. Státní rozpočet.....	21
2.4.3. Leader	22
2.4. Venkov	22
2.4.1. Vymezení pojmu venkov.....	22
2.4.2. Vymezení venkovských regionů pro účely strukturální politiky	24
2.4.3. Možnosti spolupráce obcí.....	24
2.5. Mikroregion.....	26
2.5.1. Pojem mikroregion	26
2.5.2. Typologie mikroregionů.....	26
2.5.3. Dobrovolný svazek obcí.....	27
2.5.4. Místní akční skupina.....	30

3. Metodika	31
3.1. Cíl práce	31
3.2. Pracovní hypotézy	31
3.3. Metodický postup	31
4. Posouzení dosavadních aktivit Dobrovolného svazku obcí „Zlatý vrch“ v oblasti rozvoje mikroregionu	32
4.1. Základní charakteristika DSO „Zlatý vrch“	32
4.2. Realizované projekty	33
4.2.1. Rok 2004	33
4.2.2. Rok 2005	33
4.2.3. Rok 2006	34
4.2.4. Rok 2007	37
4.2.5. Rok 2008	37
4.2.6. Rok 2009	38
4.2.7. Rok 2010	39
4.2.8. Rok 2011	39
4.3. Rekapitulace realizovaných projektů	40
4.3.1. Přehled získaných finančních prostředků	40
4.3.2. Porovnání s rozvojovou strategií	41
5. Demografická a socioekonomická analýza oblasti	43
5.1. Obyvatelstvo	43
5.2. Trh práce a zaměstnanost	44
5.3. Občanská vybavenost	45
5.4. Společenské, kulturní a sportovní aktivity	45
5.5. Doprava a technická infrastruktura	46
5.6. Rekreační a cestovní ruch	47
5.7. SWOT analýza mikroregionu	48
5.7.1. Metodika SWOT analýzy	48
5.7.2. SWOT analýza	49

5.7.3. Vyhodnocení SWOT analýzy	51
6. Potvrzení nebo vyvrácení hypotéz o možnostech dalšího rozvoje mikroregionu	52
7. Návrh strategie pro další možnosti využití finančních prostředků	53
7.1. Posouzení z hlediska směru rozvoje mikroregionu.....	53
7.2. Posouzení z hlediska SWOT analýzy mikroregionu.....	55
7.3. Zhodnocení a návrh na doplnění	57
8. Projekt „Turistické informační centrum Špejchar Ražice“	58
8.1. Záměr vybudování turistického informačního centra	58
8.2. Obecná charakteristika turistického informačního centra.....	59
8.3. Umístění	60
8.4. Předpokládané náklady	61
8.5. Financování projektu - Program obnovy venkova Jihočeského kraje	61
8.5.1. Dotační titul Program obnovy venkova Jihočeského kraje	61
8.5.2. Žádost o dotaci z Programu obnovy venkova Jihočeského kraje.....	62
8.6. Udržitelnost projektu a financování provozu	63
9. Závěr	65
10. Summary.....	66
11. Přehled použité literatury	67

1. Úvod

Pro Českou republiku je charakteristická značně rozdrobená sídelní struktura. Ta je v porovnání s jinými evropskými zeměmi tvořena vysokým počtem obcí různých velikostních kategorií. Největší podíl zaujímají obce s méně než dvěma tisíci obyvatel označované jako venkovské.

Tyto obce se často setkávají s problémy jak při zajišťování základních služeb pro obyvatelstvo, tak při snaze o zabezpečení vlastního rozvoje. Mnohdy se potýkají s finančními problémy, neboť rozpočtové prostředky často stačí pouze na zabezpečení základních služeb a na potřebné investice, zejména do infrastruktury, už finance nezbyývají. Kromě toho malé obce řeší i další problémy, například s personálním zajištěním svých povinností.

Mnozí představitelé malých obcí si začali uvědomovat, že z důvodů úspory finanční, materiální i úspory práce je pro obce výhodné při zabezpečování různých úkolů vzájemně spolupracovat. K rozvoji dobrovolné spolupráce obcí začalo docházet ve druhé polovině 90. let minulého století zakládáním tzv. mikroregionů. Zpočátku byla tato spolupráce založena na různé právní bázi, v současné době jsou nejtypičtější formou mikroregionu dobrovolné svazky obcí.

Tématem této bakalářské práce je zhodnocení činnosti a rozvojových možností mikroregionu Zlatý vrch. Jedná se o dobrovolný svazek sedmi obcí z okresů Písek a Strakonice založený před osmi lety.

Cílem práce je popsání a zhodnocení dosavadních aktivit mikroregionu a navržení dalších možností v oblasti jeho rozvoje. Po provedení demografické a socioekonomické analýzy oblasti bude zpracován návrh strategie pro další možnosti využití finančních prostředků z EU i národních zdrojů. Na základě výběru konkrétního problému pak bude vytvořen aktuální projekt.

2. Literární rešerše

2.1. Regionální rozvoj

2.1.1. Region

Zjednodušeně za region v obecném smyslu pokládáme více nebo méně zřetelně ohraničené území, menší než státní celek ČR a větší než obvod obce. Charakteristickým znakem české regionální struktury je vzájemné překrývání jednotlivých typů regionů. Existuje celá řada typologizací regionů podle různých kritérií. Vždy hraje roli především pojetí vymezeného území, velikost území a věcný obsah. [1]

Z hlediska uskutečňování zásad regionální politiky lze region definovat nejčastěji jako specifický územní celek (územně-samosprávný, politicko-administrativní), který má za účelem dosažení vyšší efektivity jeho řízení – a tím i na provádění obecně odsouhlasené regionální politiky – přiděleny potřebné pravomoci. Uvedené pravomoci jsou v zájmu lepšího fungování a rozvoje regionu zajišťovány prostřednictvím regionální územní samosprávy. [2]

Členění regionů podle způsobu vymezení:

- a) Deskriptivní regiony – vymezené na základě situační analýzy, které se dále dělí na: [1]
 - homogenní – jsou charakterizovány vnitřní ekonomicko-geografickou nebo fyzicko-geografickou podobností prostředí
 - heterogenní – hlavním znakem je existence jádra regionu a jeho spádového území
- b) Normativní regiony – vzniklé politickým rozhodnutím. Patří sem územně-správní regiony (správní obvody obcí s rozšířenou působností, kraje). Jsou stanoveny legislativně, jejich hranice jsou jasně určeny.

2.1.2. Teorie regionálního rozvoje

Teorie regionálního rozvoje představují více či méně ucelený systém vysvětlujících působení základních faktorů, subjektů, mechanismů a dalších souvislostí regionálního

rozvoje. Současně je však jejich znalost základem pro koncipování adekvátní regionální politiky či regionální rozvojové strategie. Teorie regionálního rozvoje tedy mají významný poznávací i praktický význam. [3]

Teorie regionálního rozvoje jsou v „moderním“ pojetí vytvářeny desítky let, prodělaly mnoho vývojových fází. Tradičně bývají děleny do dvou základních skupin: [3]

- 1) konvergenční teorie (teorie regionální rovnováhy)
 - předpokládají, že přirozenou základní tendencí regionálního rozvoje je tendence ke snižování rozdílů mezi regiony.
- 2) divergenční teorie (teorie regionální nerovnováhy),
 - za základní tendenci regionálního rozvoje považují zvyšování regionálních rozdílů.

Tabulka 1 : Hlavní vývojové etapy teorií regionálního rozvoje a regionální politiky

Obecný přístup	převažující teorie regionálního rozvoje	regionální politika
neoklasický (1920 – 1940)	teorie regionální rovnováhy (zejména tzv. neoklasické modely)	základní koncept – „dělníci za práci“, používány nástroje zvyšující mobilitu pracovních sil
keynesiánský (1950 – 1975)	teorie regionální nerovnováhy (např. teorie kumulativních příčin, teorie pólů růstu)	„práce za dělníky“, nástroje podporující příliv investic ze soukromého i veřejného sektoru do problémových regionů (investiční dotace, relokační institucí)
neomarxistický (1970 – 1985)	teorie regionální nerovnováhy (např. teorie nerovné směny)	návrhy na opatření neomarxisté neformulovali; v některých socialistických zemích byla regionální politika velmi účinná (např. v bývalé ČSSR), ale za cenu ztráty ekonomické výkonnosti a vnější konkurenceschopnosti celého státu

neoliberální (1975 -)	teorie regionální rovnováhy i nerovnováhy (např. nová teorie růstu, teorie závislosti na zvolené cestě)	„podpora lokální iniciativy“, podpora malých a středních firem, decentralizace kompetencí, deregulační opatření
---------------------------	--	--

Zdroj: Blažek, Uhlíř, 2002

2.2. Regionální politika

2.2.1. Definice regionální politiky

Definice regionální politiky existuje celá řada, přičemž žádná z nich nebyla akceptována za všeobecně přijatelnou. Velmi obecně lze regionální politiku definovat jako soubor cílů, opatření a nástrojů vedoucích ke snižování příliš velkých rozdílů v socioekonomické úrovni jednotlivých regionů. [5]

Z makroekonomického pohledu je možno regionální politiku obecně charakterizovat jako koncepční a výkonnou činnost státu a jeho regionálních správních orgánů. [2]

V Evropské unii je prováděna regionální politika na několika úrovních, a sice na: [5]

- nadnárodní úrovni (regionální politika prováděná relativně nezávisle přímo EU);
- národní úrovni (silně diferencovaná regionální politika uskutečňovaná jednotlivými členskými zeměmi, postupně však přejímající některá společná pravidla);
- regionální úrovni (ve většině zemí, dlouhodobě posilována).

2.2.2. Evropská regionální politika

Regionální politika Evropské unie bývá často označována názvem „kohezní politika“ nebo „politika soudržnosti“, můžeme se také setkat s názvem „politika hospodářské, sociální a územní soudržnosti“. Je zaměřena na podporu regionů, zejména hospodářsky slabých regionů, které zaostávají v ekonomických ukazatelích, dále na regiony se sociálními problémy nebo poškozeným životním prostředím. Jejím hlavním principem je zamezit vzniku a zvětšování výrazných regionálních rozdílů. Je odrazem principu solidarity uvnitř Evropské unie, kdy bohatší státy přispívají na rozvoj chudších států a

regionů, aby se zvýšila kvalita života obyvatel celé Evropské unie. Je koncipovaná jako tzv. komunitární (koordinovaná) politika. Její samotná realizace tedy spočívá na členských státech, zatímco koordinace a harmonizace spadá do nadnárodní působnosti (do působnosti orgánů Evropské unie). [1,6,7]

Programovací období

Evropská unie realizuje cíle své regionální a strukturální politiky v rámci sedmiletých cyklů, pro které členské země zpracovávají vždy nové programové dokumenty. V těch je stanoven rozpočet a jsou definovány a nastaveny nové cíle a priority, jež se členské státy v daném období snaží dosahovat a naplňovat v souladu se základními strategickými dokumenty EU. Poslední programovací období bylo v letech 2000 – 2006 (ČR do něj vstoupila v roce 2004) a navazující období probíhá v letech 2007 – 2013. [8]

Cíle programovacího období 2000 – 2006: [9]

Cíl 1: Podpora rozvoje a strukturálních změn zaostávajících regionů

Pomoc ze SF v rámci Cíle 1 byla určena především pro regiony, jejichž HDP je nižší než 75 % průměru EU. Pod tento cíl spadalo celé území ČR s výjimkou Prahy.

Cíl 2: Podpora hospodářské a sociální konverze regionů, které čelí strukturálním obtížím

Podpora ze SF směřovala do regionů, nespádajících pod Cíl 1, s výraznými strukturálními problémy (průmyslové oblasti s vysokou mírou nezaměstnanosti, venkovské oblasti s nízkou hustotou obyvatelstva, vysokou mírou nezaměstnanosti nebo ohrožené postupným vysídlováním, problematické městské oblasti a oblasti závislé na rybolovu). V ČR spadala pod Cíl 2 Praha.

Cíl 3: Podpora adaptace a modernizace strategie a systémů vzdělávání, školení a zaměstnanosti

Pomoc v rámci Cíle 3 byla aplikována ve všech regionech, které nespádají pod předchozí dva cíle. Jejím cílem byla podpora zaměstnanosti, pomoc sociálně

znevýhodněným skupinám obyvatel, s nerovným přístupem k pracovnímu trhu, budování rovných příležitostí pro muže a ženy.

Cíle programovacího období 2007 – 2013:

Zcela nově jsou pojaty cíle, které Společenství stanovilo v zájmu svého rozvoje na období 2007 – 2013. Při jejich stanovení instituce reagovaly na strategii přijatou na zasedání Evropské rady v Lisabonu ve dnech 23. a 24. března 2000 a Göteborgu ve dnech 15. a 16. června 2001. Na nich byla jako hlavní nástroj pro růst a zaměstnanost uznána politika hospodářské a sociální soudržnosti. [10]

Cíl 1. Konvergence

Podpora růstu a tvorby pracovních míst v nejméně rozvinutých členských zemích a oblastech

Podpora regionů s HDP nižším než 75 % průměru EU

Podpora Evropského fondu pro regionální rozvoj (ERDF) zaměřená na:

- modernizace a diverzifikace ekonomické struktury členských států a regionů
- rozšíření a zlepšení základní infrastruktury; ochrana životního prostředí
- Podpora Evropského sociálního fondu (ESF):
- zlepšení kvality a schopnosti institucí trhu práce, vzdělávacích systémů a sociálních a ošetrovatelských služeb
- zvýšení investic do lidského kapitálu
- adaptace veřejné správy, posílení administrativní kapacity národních a regionálních správ [11]

Cíl 2: Regionální konkurenceschopnost a zaměstnanost

Podpora regionů nespádajících pod Cíl „Konvergence“, tj. HDP nad 75 % průměru EU

Oblasti intervence:

- inovace a ekonomika založená na znalostech
- životní prostředí a předcházení rizikům
- dostupnost a služby základního ekonomického významu (komunikační sítě), tj. posilování prvků Lisabonské a Göteborgské strategie [11]

Cíl 3: Evropská územní spolupráce

Podpora další integrace EU spoluprací na přeshraniční, mezinárodní a meziregionální úrovni

Hlavní priority:

- podpora rozvoje vědy a výzkumu a informační společnosti
- životní prostředí a předcházení rizikům
- řízení vodních zdrojů [11]

2.2.3. Česká regionální politika

Moderní pojetí regionální politiky fungující v tržních podmínkách, zejména v západoevropských zemích, se prosadilo v České republice až po roce 1989. V té době se bezesporu s významnými geopolitickými, společenskými a ekonomickými změnami v celém východoevropském regionu otevřely zcela nové možnosti, impulsy a motivace pro rozvoj regionální politiky. Nicméně česká regionální politika hledala poměrně dlouho a obtížně své místo mezi státními politikami. České vlády věnovaly v první polovině devadesátých let pozornost řešení transformačních problémů, jež byly převážně makroekonomické povahy a meziregionální disparity, i přes jejich postupné prohlubování, nebyly zpočátku tak výrazné, jak bylo běžné v zemích Evropské unie. [5]

Až ve druhé polovině devadesátých let se postupně stala regionální politika jednou z nejdůležitějších politik z aspektu přípravy České republiky na vstup do Evropské unie. V této době se postupně podařilo vytvořit celý soubor programových dokumentů pro jednotlivé úrovně: [5]

- centrální úroveň – Strategie regionálního rozvoje ČR,
- regionální úroveň (vyšší, regiony soudržnosti) – Regionální operační programy,
- regionální úroveň (nižší, kraje) – Strategie rozvoje budoucích krajů, Programy rozvoje krajů,
- mikroregionální úroveň – Strategie či Programy rozvoje mikroregionů,
- místní úroveň – Programy rozvoje obcí

Regionální politika České republiky je od této doby charakterizována jako koncepční a výkonná činnost státu a regionálních orgánů uskutečňovaná na základě regionálních rozvojových plánů. Má: [2]

- přispívat k harmonickému a vyváženému rozvoji jednotlivých regionů,
- omezovat rozdíly mezi úrovněmi regionů,
- podporovat hospodářský a sociální rozvoj jednotlivých regionů.

Zlomový význam pro českou regionální politiku mělo přijetí zákona č. 248/2000 Sb., o podpoře regionálního rozvoje. Jak v oblasti věcné náplně, tak v oblasti legislativní představuje tento zákon rámec pro českou regionální politiku. [5]

Hlavní nástroje regionální politiky České republiky: [2]

- poskytování státních záruk za bankovní úvěry,
- poskytování úvěrů se zvýhodněnou úvěrovou sazbou a dobou splatnosti,
- plné nebo částečné úhrady úroků z bankovních úvěrů,
- poskytování dotací a půjček právnickým osobám (především obcím),
- prémie za vytváření pracovních míst v obchodních organizacích a v dalších právnických osobách,
- poskytování návratných finančních výpomocí.

Nová klasifikace územních statistických jednotek

Způsobu plánování regionálního rozvoje typickému pro Evropskou unii se Česká republika přiblížila vytvořením nových územně statistických jednotek. Dnem 1. ledna 2000 vstoupila v České republice v platnost Klasifikace územních statistických jednotek CZ-NUTS, která nahradila do té doby platný číselník krajů a okresů (ČKO) a zavedla systém klasifikace územních statistických jednotek používaný v zemích Evropské unie. Podchytila současně nově vzniklé územně správní uspořádání České republiky (14 krajů). [2,12]

NUTS

Územní jednotky NUTS v ČR pro potřeby statistické a analytické a pro potřeby EU se vymezují takto: [12]

- a) Územní jednotky NUTS 5 – obce
- b) Územní jednotky NUTS 4 – okresy

- c) Územní jednotky NUTS 3 – kraje
- d) Územní jednotky NUTS 2 – sdružené kraje (regiony soudržnosti)
- e) Územní jednotka NUTS 1 – je tvořena územím celé ČR.

Klasifikace NUTS (La Nomenclature des Unités Territoriales Statistiques) byla zavedena Statistickým úřadem Evropských společenství (Eurostatem) ve spolupráci s ostatními orgány EU pro potřeby klasifikování jednotné unifikované struktury územních jednotek. Konstrukce klasifikace vycházela z jednotných metodických principů Eurostatu s přihlédnutím k administrativnímu uspořádání konkrétního státu. [12]

Regionální rady v regionech soudržnosti

Podle zákona č. 248/2000 Sb., o podpoře regionálního rozvoje vznikly v regionech soudržnosti (regiony NUTS 2) tzv. Regionální rady volené z členů zastupitelstva příslušných krajů, které plní roli řídicího orgánu regionálních operačních programů. Regionální rady zabezpečují vypracování a realizaci programů spolufinancovaných ze strukturálních fondů a úkoly spojené s využíváním finančních prostředků z těchto fondů, zejména rozhodují o jejich využití na jednotlivá opatření a aktivity. Odpovídají též za efektivní využívání těchto prostředků, za kontrolu hospodaření s těmito prostředky a za realizaci přijatých kontrolních opatření. [13]

2.3. Strukturální politika

2.3.1. Vymezení pojmu strukturální politika

Strukturální politika EU spočívá v poskytování finančních stimulů a pobídek a v koordinaci politiky členských států. Klíčovým prvkem strukturální politiky jsou strukturální fondy, ostatní finanční nástroje realizace strukturální politiky (Fond soudržnosti) a půjčky Evropské investiční banky. [14]

Strukturální politika EU úzce souvisí s regionální a sociální politikou. Je významnou součástí celkové politiky a je výrazem solidarity zemí s vysokým ekonomickým potenciálem vůči těm, kteří za nimi ekonomicky zaostávají. Je zaměřena na vytváření srovnatelných podmínek pro hospodářskou soutěž mezi členskými státy. [15]

V souvislosti s úspěšností strukturálních opatření z pozice sociálně-ekonomických dopadů lze sledovat: [16]

- procesy ekonomické – především zvyšování HDP na obyvatele, zvyšování (snižování) daňového zatížení, zvýšení podílu přidané hodnoty apod.
- procesy sociální – zvyšování (snižování, stagnace) průměrného výdělku, zvyšování (snižování) spotřeby na obyvatele v hlavních komoditách, růst nezaměstnanosti apod.
- procesy sociálně ekologické – změna stavu životního prostředí, vliv na zdravotní stav a životní úroveň obyvatel
- procesy demografické – pohyb obyvatel přistěhovaných, vystěhovaných (migrační saldo) – změna osídlení
- procesy podnikatelské, restrukturalizační – vývoj struktury vlastníků, změna počtu malých a středních podniků, inovační procesy

2.3.2. Fondy EU

Fondy Evropské unie zahrnují širokou škálu nástrojů finanční a technické pomoci. Slouží především k podpoře hospodářského růstu členských států, zlepšování vzdělanosti jejich obyvatel a snižování sociálních nerovností. Některé nástroje také pomáhají kandidátským zemím při přípravě na jejich vstup do EU. [8]

Strukturální fondy

Strukturální fondy (SF) tvoří jádro regionální a strukturální politiky. Jsou určeny pro chudší nebo jinak znevýhodněné regiony (např. venkovské a problémové městské oblasti, upadající průmyslové oblasti, oblasti s geografickým nebo přírodním znevýhodněním, jako například ostrovy, hornaté oblasti, řídce osídlené oblasti a pohraniční regiony). Existují dva strukturální fondy – Evropský fond regionálního rozvoje (ERDF) a Evropský sociální fond (ESF). [6, 8]

Evropský fond pro regionální rozvoj (ERDF):

Podporovány jsou investiční (infrastrukturní) projekty, jako např. výstavba silnic a železnic, odstraňování ekologických zátěží, budování stokových systémů, výstavby poldrů a úpravy koryt řek, podpora inovačního potenciálu podnikatelů, podpora začínajícím podnikatelům, rozvoj a obnova sportovních areálů využitelných pro cestovní ruch, rekonstrukce kulturních památek, využívání obnovitelných zdrojů energie, výsadba regenerační zeleně, ekologické a energeticky efektivní sanace bytových domů, výstavba či oprava infrastruktury pro poskytování zdravotní péče, investice do dopravní a technické infrastruktury průmyslových zón, zavádění služeb elektronické veřejné správy, posilování spolupráce podnikatelů v příhraničních regionech, modernizace systému krizového managementu apod. [6]

Evropský sociální fond (ESF):

Podporovány jsou neinvestiční (neinfrastrukturní) projekty, jako např. rekvalifikace nezaměstnaných, speciální programy pro osoby se zdravotním postižením, děti, mládež etnické menšiny a další znevýhodněné skupiny obyvatel, tvorba inovativních vzdělávacích programů pro zaměstnance, podpora začínajícím OSVČ, rozvoj institucí služeb zaměstnanosti, rozvoj vzdělávacích programů včetně distančních forem vzdělávání, zlepšování podmínek pro využívání ICT pro žáky i učitele, zvyšování kompetencí řídicích pracovníků škol a školských zařízení v oblasti řízení a personální politiky, zavádění a modernizace kombinované a distanční formy studia, stáže studentů, pedagogů a vědeckých pracovníků v soukromém a veřejném sektoru apod. [6]

Fond soudržnosti (FS):

Na rozdíl od strukturálních fondů je určený na podporu rozvoje chudších států, nikoli regionů. Podobně jako u ERDF jsou z něj podporovány investiční (infrastrukturní) projekty, avšak jen se zaměřením na dopravní infrastrukturu většího rozsahu (dálnice a silnice I. třídy, železnice, vodní doprava, řízení silniční, železniční, říční, námořní a letecké dopravy) a ochranu životního prostředí. [6]

Další fondy EU:

Evropský zemědělský fond pro rozvoj venkova (EAFRD):

Pro nové programovací období 2007 – 2013 byl na podporu rozvoje venkova jako součástí společné zemědělské politiky Evropské unie vytvořen finanční nástroj – Evropský zemědělský fond pro rozvoj venkova. Ten nahradil činnost Evropského zemědělského podpůrného a záručního fondu (EAGGF), který do konce předešlého programovacího období patřil mezi strukturální fondy EU. Prostředky z EAFRD mají sloužit ke zvýšení konkurenceschopnosti zemědělství, potravinářství a lesnictví. Podporovány jsou environmentální projekty, nově vznikající podniky na venkově apod. EU klade neustále větší důraz na tzv. multifunkční zemědělství, jehož významnou součástí je orientace na nepotravinářské využití zemědělské produkce a politika rozvoje venkova. [8]

Nástrojem pro získání podpory poskytované Evropskou unií z Evropského zemědělského fondu pro rozvoj venkova je Program rozvoje venkova (PRV). Cílem PRV je zvýšení konkurenceschopnosti zemědělství a lesnictví, modernizace zemědělských podniků, investice do lesů, zlepšování stavu životního prostředí a krajiny, podpora biodiverzity nebo ochrana přírodních zdrojů. Program je zaměřen také na zvýšení kvality života ve venkovských oblastech a diverzifikaci hospodářství venkova (podpora cestovního ruchu, obnovy a rozvoje vesnic, podpora zakládání podniků a jejich rozvoje, vytváření nových pracovních míst apod.) [17,18]

Evropský rybářský fond (EFF)

Evropský rybářský fond nahradil v novém programovacím období 2007 – 2013 dosavadní Finanční nástroj na podporu rybolovu (FIFG), a stal se tak novým nástrojem společné rybářské politiky EU. Hlavním cílem nového fondu je zajištění trvale udržitelného rozvoje evropského rybolovu a akvakultury. EFF podporuje projekty vedoucí k vyšší konkurenceschopnosti na jedné straně a k ochraně a zlepšování životního prostředí na straně druhé. Z EFF jsou financovány aktivity týkající se mořského i vnitrozemského rybolovu. [8]

Evropský fond solidarity (EUSF)

EUSF byl založen po záplavách, které v srpnu 2002 zpustošily střední Evropu. Jeho pomoc je tudíž určena členským i přistupujícím státům, které jsou postiženy velkou přírodní katastrofou (konkrétně katastrofy, při nichž jsou odhadované škody vyšší než 0,6 % HDP postiženého státu). Úkolem EUSF je poskytnutí rychlé a flexibilní finanční pomoci (např. hrazení nákladů na dočasné ubytování, provizorní opravy dopravních tepen), ale také preventivní opatření proti těmto přírodním katastrofám. [8]

Nástroj předvstupní pomoci (IPA)

Novým nástrojem předvstupní pomoci se pro programovací období 2007 – 2013 stal program IPA, který nahradil předešlých 5 nástrojů (Phare, ISPA, Sapard, Předvstupní pomoc Turecku, CARDS). Hlavním cílem podpory IPA je především pomoc při přípravě na členství v EU a při zavádění evropských norem a legislativy. [8]

Komunitární programy

Tato specificky zaměřená skupina programů slouží k prohlubování spolupráce a řešení společných problémů členských i kandidátských států EU v oblastech, které přímo souvisejí s politikami Společenství. Jsou financovány z rozpočtu EU, a to formou grantů. [8]

Nové nástroje regionální politiky a finančního inženýrství

Tři nové nástroje regionální politiky na období 2007 – 2013 pomohou členským státům a regionům zavést řádné a účinné řízení fondů a lépe využívat nástroje finančního inženýrství. [8]

- JASPERS – Společná pomoc při podpoře projektů v evropských regionech
- JEREMIE – Společné evropské zdroje pro mikropodniky až střední podniky
- JESSICA – Společná evropská podpora udržitelných investic do městských oblastí

Tabulka 2: Změny ve struktuře cílů a finančních nástrojů

2000 – 2006		2007 – 2013	
Cíle	Finanční nástroj	Cíle	Finanční nástroj
Soudržnost	Fond soudržnosti	Konvergence	Fond soudržnosti ERDF ESF
Cíl 1	ERDF ESF EAGGF - orientační sekce FIFG		
Cíl 2	ERDF ESF		
Cíl 3	ESF	Regionální konkurenceschopnost a zaměstnanost	ERDF ESF
INTERREG	ERDF		
URBAN	ERDF	Evropská územní spolupráce	ERDF
EQUAL	ESF		
LEADER+	EAGGF - orientační sekce		
Rozvoj venkova a restrukturalizace rybolovu mimo Cíle 1	EAGGF - záruční sekce FIFG	Problematika rozvoje venkova a rybolovu není nadále součástí politiky soudržnosti, ale řadí se pod Společnou zemědělskou politiku	
9 cílů	6 finančních nástrojů	3 cíle	3 finanční nástroje

Zdroj: Abeceda fondů Evropské unie 2007-2013

2.3.3. Operační programy

Operační program (OP) je základním strategickým dokumentem finanční a technické podpory pro konkrétní tematickou oblast nebo konkrétní region soudržnosti, který zpracovávají členské země EU. V OP jsou podrobně popsány cíle a priority, které chce členská země v dané oblasti dosáhnout v aktuálním programovacím období. [8]

Tematické operační programy

V rámci cíle Konvergence je pro období 2007—2013 je připraveno celkem 8 tematických operačních programů. Každý z těchto 8 operačních programů má specifické tematické zaměření a je určen pro celé území České republiky s výjimkou Hlavního města Prahy. [19]

Regionální operační programy

V rámci cíle Konvergence je pro období 2007—2013 je připraveno celkem 7 regionálních operačních programů (ROP) určených pro celé území České republiky s výjimkou Hlavního města Prahy. Regionální operační programy pokrývají několik tematických oblastí s cílem zvýšení konkurenceschopnosti regionů, urychlení jejich rozvoje a zvýšení atraktivity regionů pro investory. Každý ROP je řízen samostatně Regionální radou (RR) příslušného regionu soudržnosti. [20]

Operační programy Praha

Do cíle Regionální konkurenceschopnost a zaměstnanost spadá v období 2007—2013 z regionů soudržnosti České republiky jen Hlavní město Praha. Pro Prahu jsou v cíli Regionální konkurenceschopnost a zaměstnanost připraveny dva operační programy: OP Praha Konkurenceschopnost a OP Praha Adaptabilita. Tyto programy mají kombinovaný charakter regionálních i tematických programů. [21]

Evropská územní spolupráce

Operační programy přeshraniční spolupráce se týkají vždy hraničních regionů NUTS III sousedících s regiony v jiném členském státu. Pro Českou republiku tak existuje operační program pro přeshraniční spolupráci s Polskem, Saskem, Bavorskem, Rakouskem a Slovenskem. [22]

Operační program Mezuregionální spolupráce je společný pro všechny členské státy EU a také Norsko a Švýcarsko. Také síťové programy ESPON 2013 a INTERACT II jsou určeny pro všechny členy EU. [22]

Pro Operační program Nadnárodní spolupráce je EU rozdělena do několika zón, přičemž Česká republika patří do zóny Střední Evropa a OP Nadnárodní spolupráce tak sdílíme s Rakouskem, Polskem, částí Německa, Maďarskem, Slovinskem, Slovenskem, částí Itálie a z nečlenských zemí s částí Ukrajiny. [22]

Tabulka 3: Operační programy na období 2007 - 2013

Operační programy na období 2007 - 2013		Přidělená částka
Tematické OP	OP Podnikání a inovace	21 271,1 mil. EUR (79,5 %)
	OP Doprava	
	OP Životní prostředí	
	OP Lidské zdroje a zaměstnanost	
	OP Vzdělávání pro konkurenceschopnost	
	OP výzkum a vývoj pro inovace	
	Integrovaný operační program	
	OP Technická pomoc	
Regionální OP (ROP)	ROP NUTS II Jihovýchod	4 659 mil. EUR (17,6 %)
	ROP NUTS II Jihozápad	
	ROP NUTS II Moravskoslezsko	
	ROP NUTS II Severovýchod	
	ROP NUTS II Severozápad	
	ROP NUTS II Střední Čechy	
	ROP NUTS II Střední Morava	
OP – Praha	OP Praha Konkurenceschopnost	372,4 mil. EUR (1,4 %)
	OP Praha Adaptabilita	
Evropská územní spolupráce	OP Mezuregionální spolupráce	389 mil. EUR (1,5 %)
	OP Nadnárodní spolupráce	
	OP Přeshraniční spolupráce ČR – Bavorsko	
	OP Přeshraniční spolupráce ČR – Polsko	
	OP Přeshraniční spolupráce ČR – Rakousko	
	OP Přeshraniční spolupráce ČR – Sasko	
	OP Přeshraniční spolupráce ČR – Slovensko	
	INTERACT II	
	ESPON 2013	

Zdroj: Abeceda fondů Evropské unie 2007-2013

2.4. Další možnosti dotačních zdrojů

2.4.1. Kraje

Jednotlivé krajské úřady vypisují dotační programy směřované do různých oblastí hospodářství. Jedná se zejména o oblasti: podpora venkova, oblast kultury a cestovního ruchu, životní prostředí, sociální oblast, regionální rozvoj, doprava, vzdělávání, informační technologie. [23]

Grantové programy akčního plánu Jihočeského kraje

Pro rok 2012 nabízí Akční plán Programu rozvoje kraje jako soubor grantových programů obcím, neziskovým organizacím, právnickým i fyzickým osobám, působícím na území Jihočeského kraje, celou řadu možností využití finančních prostředků ve prospěch rozvoje jihočeského regionu. Akční plán jako takový každoročně naplňuje v podmínkách JK záměry zákona o podpoře regionálního rozvoje a je součástí implementace strategických a programových dokumentů zabývajících se podporou regionálního rozvoje. [24]

Tabulka 4: Grantové programy akčního plánu Jihočeského kraje pro rok 2012 (v Kč)

Název prioritní osy	Požadovaná alokace (Kč)
Ekonomický rozvoj a znalostní ekonomika	3 000 000
Lidské zdroje a sociální soudržnost	31 000 000
Dostupnost a infrastruktura	7 700 000
Rozvoj urbánních prostorů	1 500 000
Venkovský prostor	5 000 000
Cestovní ruch, kulturní a přírodní atraktivita	8 500 000
Efektivní veřejná správa a modernizace institucí	0
Životní prostředí	15 500 000
Celkem	72 200 000

Zdroj: Akční plán programu rozvoje kraje pro rok 2012

Program obnovy venkova Jihočeského kraje

Program obnovy venkova je založen na vědomí svébytných hodnot venkova a na nezbytnosti jeho zdravého a komplexního vývoje v rámci trvale udržitelného rozvoje společnosti a v celkovém kontextu regionální politiky České republiky a Evropské unie.

POV zásadně předpokládá participaci obyvatel venkova, občanských spolků a sdružení při obnově jejich obce v souladu s místními tradicemi a je zaměřen na hospodářský rozvoj obcí, regionů, svazků obcí, stavební obnovu obytných a hospodářských objektů, obnovu a výstavbu občanské vybavenosti, technické infrastruktury a péči o krajinu.

Cílem POV je vytvořit organizační a ekonomické podmínky k podnícení a k podpoře obyvatel venkova a samospráv venkovských obcí k tomu, aby se vlastními silami snažili o harmonický rozvoj zdravého životního prostředí, udržování přírodních a kulturních hodnot venkovské krajiny a rozvoj ekologicky nezávadného hospodářství. Cílem je podpořit zpracování, aktualizaci a případnou realizaci rozvojových programů především malých obcí sdružených v mikroregionálních uskupeních působících na území Jihočeského kraje. [25]

2.4.2. Státní rozpočet

Resortní ministerstva vypisují každoročně dotační programy dle svých oblastí působnosti. Dotace je možné získat zejména prostřednictvím následujících ministerstev: Ministerstvo pro místní rozvoj, Ministerstvo průmyslu a obchodu, Ministerstvo životního prostředí, Ministerstvo zemědělství, Ministerstvo práce a sociálních věcí, Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy, Ministerstvo dopravy. [23]

Kromě toho mají některá ministerstva zřízené tzv. fondy, které administrují a přerozdělují určité typy dotací. Zejména se jedná o: Státní fond rozvoje bydlení, Státní fond dopravní infrastruktury, Státní zemědělský a intervenční fond, Státní fond životního prostředí. [23]

Ministerstvo pro místní rozvoj

Regionální programy podpory Ministerstva pro místní rozvoj jsou účinnými nástroji, jejichž prostřednictvím může státní správa pozitivně ovlivňovat území regionů, především těch znevýhodněných nebo strukturálně či jinak postižených. Přestože jsou

finanční objemy realizovaných akcí z hlediska celkových finančních prostředků státního rozpočtu relativně velmi malé, svou cíleností a územní koncentrací mohou pomoci zmírňovat regionální disparity a účinně přispívat k vyváženému rozvoji území. [26]

Cílem programu Podpora obnovy venkova je formou dotace podpořit obnovu a rozvoj venkovských obcí. Program předpokládá participaci obyvatel venkova, občanských spolků a sdružení při obnově jejich obce v souladu s místními tradicemi. Příjemci podpory jsou vymezeni a specifikováni pro každý z pěti dotačních titulů zvlášť. Obecně se však jedná o obce či svazky obcí. [27]

2.4.3. Leader

Leader je program Evropské unie, který od 2. poloviny 90. let podporuje všestranný a udržitelný rozvoj venkovských regionů. Je určen k financování projektů místních subjektů (neziskových organizací, podnikatelů, malých podniků, obcí) ve venkovských oblastech, účelem je oživit aktivity v regionu, podpořit místní ekonomiku, služby, kulturní a společenský život atd. společným postupem. Předkladatelem strategie a žadatelem o úhrnný příspěvek je Místní akční skupina (MAS), nikoliv obec nebo sdružení obcí. MAS také řídí realizaci schválené strategie a vybírá jednotlivé projekty, které mají být podpořeny. [28]

2.4. Venkov

2.4.1. Vymezení pojmu venkov

Pojem venkov (venkovská oblast) v evropském pojetí nemá význam pouze jako geografická oblast, ale vztahuje se také na hospodářskou a společenskou strukturu, která byla a je dána už historicky zemědělstvím a lesnictvím, malými řemeslnými podniky, drobnými obchodníky a jinými malými živnostmi poskytujícími služby. V posledních letech se rovněž objevují názory, že venkov není nutné chápat jako ekonomický prvek, ale spíše jako prostor pro bydlení, život, odpočinek a ekologickou vyrovnanost v rámci kvalitního životního prostředí. [15]

Venkov je, na rozdíl od souboru venkovských sídel, kontinuálně vymezený prostor. Obecně se venkovem nazývají oblasti volné nezastavěné krajiny a venkovského osídlení, které lze vymezit jako určitý souhrn venkovských sídel, zemědělských a vodních ploch, lesů, ploch místních komunikací a ostatních ploch nacházejících se v tomto prostoru. Venkov se obvykle vyznačuje menší hustotou zalidnění, menšími sídly, vyšší zaměstnaností v zemědělství (případně v lesnictví, rybolovu a dalších činnostech primárního sektoru), určitým sepětím místních obyvatel s přírodou a krajinou, architektonickým rázem a charakterem zástavby a určitým životním stylem, který se často výrazně liší od městského. Pro venkov je charakteristická menší intenzita sociálně-ekonomických kontaktů a menší hustota vazeb mezi jednotlivými subjekty, které se ve venkovském prostoru pohybují. [29]

Typy venkovských oblastí: [10]

- příměstský venkov - venkovské oblasti v zázemí velkých měst, které zaznamenávají výrazný nárůst své populace,
- mezilehlý venkov - průměrně rozvinuté venkovské oblasti ve větší vzdálenosti od velkých sídelních center, ale s dobrým dopravním spojením,
- odlehlý venkov - periferní venkovské oblasti, řídce obydlené, izolované od spádových měst a hlavních dopravních sítí.

Aktéři rozvoje venkova: [30]

- obce - jsou klíčovými aktéry na lokální úrovni, plní koordinační roli ve venkovském prostoru
- obyvatelé - významnou skupinou jsou zejména starousedlíci, jejichž sepětí s daným územím vychází z dlouhodobého působení jejich předků v místě bydliště
- podnikatelské subjekty - vytvářejí pracovní místa pro obyvatele, přispívají také k uspokojování jejich potřeb
- místní instituce a spolky - jsou důležitou součástí rozvoje venkovských obcí, podporují kulturní a společenský život, pravidelné setkávání obyvatel a společné řešení problémů

2.4.2. Vymezení venkovských regionů pro účely strukturální politiky

Strukturální politika zaměřená na rozvoj venkova vychází z kategorizace regionů na kvantifikační bázi zvolených charakteristik. [15]

Problémy však nastávají při snaze o přesné vymezení pojmu „venkovská obec“ a z toho plynoucí snaze o vymezení konkrétního venkova (venkovského prostoru), a to především z hlediska mezinárodního srovnávání. Lze narazit na několik možných způsobů vymezování venkovských obcí. [29]

Definice venkovských obcí lze z hlediska jejich obsahu rozdělit do čtyř hlavních oblastí: [29]

- definice vycházející ze statutu sídla;
- definice vycházející z hustoty obyvatelstva;
- definice vycházející z velikosti obce;
- definice vycházející z dalších znaků obce.

Při vymezování venkova v České republice je v největší míře používáno kritérium počtu obyvatel v sídle. Venkovskou obcí je pak takové sídlo, které má méně než 2 000 obyvatel. [29]

2.4.3. Možnosti spolupráce obcí

Česká republika má značně roztříštěnou sídelní strukturu (průměrná vzdálenost mezi sídly je menší než 2 km) a je tvořena vysokým počtem velikostně silně diferencovaných obcí. V rámci evropského prostoru patří Česká republika spolu s Francií k zemím s nejvyšším zastoupením malých obcí. Právě u malých jednotek se zvyšuje pravděpodobnost jejich potíží se zajišťováním základních služeb pro obyvatelstvo, což je způsobeno nákladností zajišťování služeb v kombinaci se způsobem přerozdělování daňových příjmů do místních rozpočtů. Kromě samosprávné působnosti jsou obce pověřeny výkonem státní správy v přenesené působnosti. I to patří k úkolům, které považují starostové malých obcí za zatěžující, a se kterými se často potýkají. V neposlední řadě mají mnohé malé obce, zejména v odlehlejších venkovských oblastech, problémy s personálním zabezpečením svěřených úkolů. Mnoho malých obcí nemá uvolněného starostu a také se zde obtížněji hledají kvalitní odborníci. Mnozí

představitelé malých obcí si problémy týkající se složitých podmínek pro zlepšování kvality života svého obyvatelstva uvědomují a motivuje je to k navazování spolupráce s dalšími obcemi. [1, 31]

Možnosti spolupráce obcí v ČR legislativně upravuje zákon č. 128/2000 Sb. o obcích:

Spolupráce mezi obcemi se uskutečňuje zejména: [32]

- a) na základě smlouvy uzavřené ke splnění konkrétního úkolu,
- b) na základě smlouvy o vytvoření dobrovolného svazku obcí,
- c) zakládáním právnických osob podle zvláštního zákona dvěma nebo více obcemi.

Formy spolupráce obcí

Smlouva o spolupráci – Smlouva ke splnění konkrétního úkolu je formou spolupráce, při níž nevzniká žádná právnická osoba. Je realizována na základě zákona č. 128/2000 Sb., o obcích. Smlouva může být uzavřena mezi dvěma nebo více obcemi, na dobu určitou nebo neurčitou, avšak vždy ke splnění konkrétně definovaného úkolu spadajícího do samostatné působnosti obcí a přesahujícího většinou hranice obce. Smlouvu ke splnění konkrétního úkolu mohou uzavírat pouze obce, nikoli jiné právnické či fyzické osoby. [1]

Dobrovolný svazek obcí (DSO) jako nejčastější forma spolupráce obcí je realizována na základě zákona č. 128/2000 Sb., o obcích. Jedná se o formu „zdola vznikajících“ mikroregionů. Jedná se o výhradně meziobecní spolupráci, kdy členy svazků mohou být jen obce. [1]

Zakládání sdružení právnických osob dvěma nebo více obcemi a vznik společné právnické osoby se používá v případě, že společný úkol obcí vyžaduje jejich dlouhodobější a stabilnější spolupráci. Zakládání i činnost právnických osob obcemi se řídí ustanoveními zákona č. 513/1991 Sb., obchodního zákoníku. [1]

2.5. Mikroregion

2.5.1. Pojem mikroregion

Český právní řád pojem „mikroregion“ nezná. Např. v zákoně č. 248/2000 Sb., o podpoře regionálního rozvoje se užívá jen termín region, jímž se rozumí celek vymezený pomocí administrativních hranic krajů, okresů, správních obvodů obcí s rozšířenou působností, obcí nebo sdružení obcí. [33]

Pojem mikroregion se užívá v několika významech: [33]

1. Pojem je používán ve smyslu geografickém, jako určité území nebo oblast.
2. Pojem je používán ve smyslu neformální spolupráce obcí, kdy stačí souhlas obecních zastupitelstev.
3. Pojem je používán ve smyslu formalizované spolupráce několika obcí sdružených do uskupení, jež je právnickou osobou.

V současné době je pojem mikroregion nejčastěji vnímán jako sdružení obcí s různou právní formou subjektivity. Jejich cílem je společný rozvoj území vymezený společným katastrálním územím jednotlivých členských obcí. Mikroregiony mají formálně ustanoveny volené orgány, které se podílejí na strategickém plánování a realizaci jednotlivých aktivit a projektů. Charakter spolupráce je dán funkčními vazbami a specifikami regionu. Jejím smyslem je především usilování o realizaci politických a ekonomických výhod, iniciace pozitivních růstových trendů či minimalizace dopadů negativních jevů ve vývoji venkovských regionů. [29]

2.5.2. Typologie mikroregionů

Na základě výše uvedené definice lze vytvořit typologii mikroregionů dle těchto hledisek: [29]

Poměru velikosti první největší a druhé největší obce mikroregionu:

- sdružení menších obcí obklopující spádové centrum (větší či nějakým způsobem významnější místo – velikostní převaha největší obce je jednoznačná),
- mikroregiony zahrnují více obcí přibližně stejné velikosti nebo významu (mikroregiony, v nichž není obec co do počtu obyvatel více než dvojnásobně

velká ve srovnání s druhou největší obcí).

Důvodu dobrovolné spolupráce:

- mikroregiony vzniklé a fungující za účelem konkrétní investiční akce
- mikroregiony s cílem obecného rozvoje území specifikovaným ve strategickém plánu rozvoje daného území.

Právní subjektivity:

- mikroregiony sdružené ve formě dobrovolného svazku obcí
 - za účelem řešení konkrétní, především investiční akce
 - za účelem „širší“ „víceúčelové“ spolupráce
- mikroregion s jinou právní subjektivitou

2.5.3. Dobrovolný svazek obcí

Základní a nejtypičtější formou spolupráce obcí v ČR jsou dobrovolné svazky obcí. Obvykle vznikají pro územně ucelenou oblast, vymezenou přirozenými přírodními, technickými nebo historickými hranicemi a dalšími důležitými pojícími prvky. Vyskytují se však i svazky sdružené bez principu územní celistvosti a zaměřující se např. na rozvoj určitých společných záměrů. Členy svazků mohou být pouze obce; není možné, aby ve svazku byly sdruženy i jiné právnické či fyzické osoby. Přes řadu společných rysů jsou svazky obcí značně různorodou skupinou. Liší se jak účelem, tak intenzitou a náplní spolupráce. [31]

Svazek obcí může společně vykonávat pouze záležitosti spadající do samostatné působnosti obcí a činnosti pro ochranu a prosazování společných zájmů obcí. Společný výkon některých úkolů snižuje administrativní zatížení obcí, což bývá velmi účelné, zvláště jedná-li se o populačně malé obce. [31]

Předmětem činnosti svazku obcí mohou být zejména: [32]

- a) úkoly v oblasti školství, sociální péče, zdravotnictví, kultury, požární ochrany, veřejného pořádku, ochrany životního prostředí, cestovního ruchu a péče o zvířata,

- b) zabezpečování čistoty obce, správy veřejné zeleně a veřejného osvětlení, shromažďování a odvozu komunálních odpadů a jejich nezávadného zpracování, využití nebo zneškodnění, zásobování vodou, odvádění a čištění odpadních vod,
- c) zavádění, rozšiřování a zdokonalování sítí technického vybavení a systémů veřejné osobní dopravy k zajištění dopravní obslužnosti daného území,
- d) úkoly v oblasti ochrany ovzduší, úkoly související se zabezpečováním přestavby vytápění nebo ohřevu vody tuhými palivy na využití ekologicky vhodnějších zdrojů tepelné energie v obytných a jiných objektech ve vlastnictví obcí,
- e) provoz lomů, pískoven a zařízení sloužících k těžbě a úpravě nerostných surovin,
- f) správa majetku obcí, zejména místních komunikací, lesů, domovního a bytového fondu, sportovních, kulturních zařízení a dalších zařízení spravovaných obcemi.

Důvody a význam založení mikroregionu

Důvody, které vedou ke vzniku jednotlivých mikroregionů, jsou různé. V minulosti vznikaly zejména monotematicky zaměřené mikroregiony, které většinou po splnění účelu, za kterým byl mikroregion vytvořen, nepokračovaly v další spolupráci. Některé mikroregiony na základech spolupráce založené na jednorázovém úkolu postavily další spolupráci a svůj komplexní rozvoj. Mikroregiony, vznikající „zdola“ mají tedy v poslední době stále častěji komplexní charakter a monofunkční mikroregiony se vyskytují stále v menší míře. [33]

Význam založení mikroregionu je v podstatě dvojí: [33]

- První pro samotné obce, které si prostřednictvím sdružování se ve svazky uvědomují vazby s okolními obcemi a učí se těchto vazeb využívat. Jde tedy o jakousi akumulaci potenciálu, zdrojů a silných stránek do jisté míry homogenního územního celku za účelem uceleného rozvoje daného území a současné eliminace jeho slabých stránek.
- Druhý význam vzniku mikroregionu je zásadní nejen z hlediska předmětu tohoto výzkumu. Zpracované strategické rozvojové plány uceleného území a z nich vycházející projekty umožňují členským obcím čerpání finančních prostředků z tzv. národních dotačních programů ČR a zejména pak ze strukturálních fondů.

Fungování mikroregionu

Pro dobré fungování mikroregionu je rozhodující zvolit hned při jeho založení správnou strategii. Při zakládání mikroregionu je rovněž vhodné zvolit odpovídající název. Název mikroregionu obvykle charakterizuje významné centrum mikroregionu nebo celé jeho území. [1]

Mikroregiony mají svůj management, který je založen na dobrovolné vůli představitelů venkovských obcí společně spolupracovat na rozvoji daného území. Organizační struktura mikroregionu je uvedena ve stanovách dobrovolného svazku obcí a měla by obsahovat tyto základní složky: [1]

- formální – orgány dané oficiálními dokumenty a zakládací listinou (valná hromada, rada, revizní/kontrolní komise apod.),
- výkonnou – zajišťující a zodpovídající za rozvoj daného území (předseda, místopředseda),
- iniciační a koordinační – doplňkové struktury mikroregionu podléhající a kontrolované oficiálními orgány mikroregionu (pracovní skupiny, manažer atd.).

Tyto složky přímo podléhají nejvyššímu statutárnímu orgánu mikroregionu – valné hromadě, která se schází minimálně dvakrát do roka. Mikroregiony mohou vytvořit i další doplňkové organizační složky, jakými jsou servisní organizace či sekretariáty, dále pracovní skupiny k jednotlivým projektům, které slouží k podpoře rozvoje území. [1]

Strategické plánování mikroregionů

Strategické plánování je základním prostředkem rozvoje mikroregionů. Strategický rozvojový dokument mikroregionu je koncepčním dokumentem, který analyzuje stav v mikroregionu, napomáhá systematicky řídit a organizovat změny v území. Je dokumentem, který vychází ze znalosti daného území a jeho potenciálu, charakterizuje slabé a silné stránky dané oblasti, vymezuje základní priority rozvoje, které budou podporovány, definuje cíle rozvoje a jednotlivá opatření vedoucí k jejich naplnění a doporučení. Strategický dokument venkovských mikroregionů je možné chápat jako soubor postupných konkrétních kroků, které respektují limity využití přírodního prostředí, a které povedou ke zlepšení sociálně ekonomického prostředí v celém řešeném území. [1]

Financování spolupráce

Při procesu spolupráce je nutné financovat běžné náklady společné činnosti a dále náklady společně realizovaných aktivit. Financování mikroregionů lze rozdělit do dvou okruhů - financování vnitřními a vnějšími finančními zdroji. [29]

V případě vnitřních zdrojů se členové mikroregionů skládají do společného fondu, kterým je činnost mikroregionu financována. Výše příspěvku členů mikroregionu se nejčastěji určuje součinem počtu obyvatel a částky stanovené rozhodnutím valné hromady. V ostatních případech se částka rozpočítává rovným dílem nebo se částka určuje dle výšky konkrétních výdajů v daném roce. Dalším zdrojem jsou finanční příjmy z vlastní činnosti, kdy subjekt získává za poskytnutí služeb či z výnosů vlastního majetku. [29, 31]

Vnějšími finančními zdroji jsou zejména dotace a příspěvky z evropských a národních zdrojů, případně z jiných rozpočtů. [29]

Majetek sdružení mohou tvořit finanční prostředky, hmotný majetek, pohledávky a jiná majetková práva. Hospodaření sdružení se řídí ročním rozpočtem, který navrhuje rada a schvaluje valná hromada. Pravomoci nakládat s finančními prostředky v rámci schváleného rozpočtu jsou rozděleny mezi valnou hromadu, radu a statutární zástupce; je však možné ve stanovách dispoziční práva vymezit i jinak. [31]

2.5.4. Místní akční skupina

Od roku 2004 pak vznikají nové typy mikroregionů (tzv. leaderovské) z podnětu programů typu LEADER. Jejich území vymezuje působnost místní akční skupiny. Místní akční skupina (MAS) sdružuje zástupce malých a středních podniků, obcí, neziskových organizací a dalších místních subjektů z různých sektorů, kteří se dohodnou na společném postupu v zájmu rozvoje regionu. Metoda Leader je založena právě na spolupráci zástupců různých sektorů na daném venkovském území. Takto vzniklá partnerství se nazývají „Local Action Groups“ (LAG), v ČR podle předkladu „místní akční skupiny“. [29,34]

3. Metodika

3.1. Cíl práce

Cílem této práce je popsání a zhodnocení dosavadních aktivit mikroregionu Zlatý vrch, zejména z hlediska čerpání finančních prostředků z národních i evropských zdrojů. Součástí práce bude vytvoření demografické a socioekonomické analýzy a SWOT analýzy mikroregionu. Dalšími cíli jsou vypracování návrhu strategie pro další možnosti využití finančních prostředků a vytvoření aktuálního projektu.

3.2. Pracovní hypotézy

1. Mikroregion Zlatý vrch v uplynulých letech úspěšně čerpal finanční prostředky na svůj rozvoj z národních i evropských zdrojů.
2. Rozvojový potenciál mikroregionu spočívá především v rozvoji cestovního ruchu.

3.3. Metodický postup

Sepsání literární rešerše předcházelo studium odborné literatury a dalších zdrojů týkajících se dané problematiky. Tato teoretická část práce seznamuje čtenáře s problematikou regionálního rozvoje a regionální a strukturální politiky. Dále nastiňuje možnosti čerpání finančních prostředků z různých dotačních zdrojů, zejména pro rozvoj venkova, a formy spolupráce obcí v této oblasti.

Pro sběr primárních informací byla použita metoda šetření. Úvod praktické části tvoří stručné představení mikroregionu a rekapitulace dosud realizovaných projektů. Další část obsahuje demografickou a socioekonomickou analýzu oblasti a SWOT analýzu mikroregionu. Po vyhodnocení hypotéz následuje návrh strategie pro další možnosti využití finančních prostředků z národních i evropských zdrojů pro rozvoj mikroregionu. Závěr praktické části je věnován návrhu konkrétního projektu.

4. Posouzení dosavadních aktivit Dobrovolného svazku obcí „Zlatý vrch“ v oblasti rozvoje mikroregionu

4.1. Základní charakteristika DSO „Zlatý vrch“

Dobrovolný svazek obcí „Zlatý vrch“ byl založen 22. 3. 2004. Zakládajícími členy jsou obce Drahonice, Heřmaň, Kestřany, Putim, Ražice a Skály, v roce 2005 přistoupila obec Dobeš.

Tabulka 5: Základní údaje o členských obcích k 1.1.2011

Název obce	Počet obyvatel	Katastrální plocha	Počet částí obce	Nadmořská výška	První písemná zmínka
Dobeš	780	2128	5	385	1318
Drahonice	339	1272	2	468	1253
Heřmaň	248	705	1	382	1227
Kestřany	675	2010	3	373	1338
Putim	506	1041	1	386	1148
Ražice	403	1071	2	386	1469
Skály	285	1776	2	387	1365

Zdroj: www.risy.cz

Statutárními zástupci svazku v současné době jsou předseda Jaroslav Němejc, starosta obce Ražice, a místopředsedkyně Pavla Poláčková, starostka obce Skály. Hlavním orgánem svazku je rada, která je zároveň valnou hromadou, neboť je složena z pověřených zástupců všech členských obcí. Dalším orgánem je kontrolní a revizní komise. Pravomoci orgánů jsou upraveny ve stanovách a jednacím řádu DSO.

Území svazku se rozkládá v jižní části okresu Písek a částečně zasahuje do okresu Strakonice (obec Drahonice). Svazek dostal jméno podle Zlatého vrchu (461 m. n. m.), který se nachází v centru jeho území. Název Zlatý vrch (někde uváděno též Zlatá hora) patrně souvisí se zlatem, které se tam mělo ve středověku těžit. Místní nalezené tzv. zlatokopecké staříny jsou pravděpodobně pozůstatky jednoho ze zlatodolů daných ve 14. století v zástavu králem Janem Lucemburským.

Nosnou myšlenkou k založení svazku byl záměr zajistit společně pro občany alternativní zdroj vytápění biomasou s tím, že postupně se budou na tuto hlavní myšlenku napojovat další aktivity, které se budou regionu místně dotýkat. Rozvoj regionu je směřován na ozdravění životního prostředí, údržbu krajiny, zlepšení kvality života v jednotlivých obcích formou zkvalitnění infrastruktury, občanské vybavenosti a spolupráce v péči o mládež a seniory, dále na rozvoj infrastruktury podporující cestovní ruch v regionu a vytvoření nových pracovních míst. Svazek chce na rozvoji regionu rovněž spolupracovat formou partnerství s místními podnikatelskými subjekty. [35]

4.2. Realizované projekty

4.2.1. Rok 2004

Rozvojová strategie DSO

V prvním roce činnosti svazku byla vytvořena rozvojová strategie. Na její vypracování byl od Jihočeského kraje poskytnut grant ve výši 40 000 Kč, celkové náklady činily 51 383 Kč.

4.2.2. Rok 2005

Studie proveditelnosti – vytápění obcí biomasou

Za účelem posouzení možností vytápění biomasou byla zpracována studie proveditelnosti. Celkové náklady byly 180 000 Kč, od Nadace Vltava byl na tento účel získán příspěvek ve výši 20 000 Kč.

Moderní komunikační systém mikroregionu - příprava

V roce 2005 započala příprava projektu Moderní komunikační systém mikroregionu, který byl realizován v následujícím roce. Na přípravu projektu a zpracování žádosti o dotaci získal svazek z programu Podpora obnovy venkova Ministerstva pro místní rozvoj dotaci ve výši 70 000,- Kč, celkové náklady dosáhly 100 555 Kč.

Poradenská a školicí činnost

Jako již plně fungující DSO získal svazek od Jihočeského kraje dotaci na poradenskou a

školicí činnost ve výši 60 000 Kč, která byla použita na poradenské služby a nákup kancelářských potřeb. Tuto dotaci z Programu obnovy venkova obdržel svazek i ve všech následujících letech, jednalo se o částky v rozmezí 40 000 – 74 000 Kč. V roce 2009 byla kromě toho přidělena z grantu Jihočeského kraje částka 24 000 Kč na nákup výpočetní techniky.

Veřejně prospěšné práce

V roce 2005 rovněž započala významná spolupráce s Úřadem práce v Písku v oblasti aktivní politiky zaměstnanosti. Svazek zaměstnává na základě smlouvy s úřadem práce pracovníky na veřejně prospěšné práce. Jedná se převážně o uchazeče, kteří z důvodu věku, zdravotního stavu či péče o dítě obtížně získávají jiné zaměstnání. Úřadem práce jsou poskytovány příspěvky na jejich mzdu i odvody na sociální a zdravotní pojištění. Od roku 2008 je navázána spolupráce i s Úřadem práce ve Strakonici. Úřady práce čerpají prostředky na tyto transfery z Evropského sociálního fondu a ze státního rozpočtu. Výhodou oproti dřívějšímu stavu, kdy úřady práce spolupracovaly přímo s jednotlivými obcemi, je jednodušší administrace (jedna smlouva, jedno vyúčtování) a větší flexibilita (možnost rozdělení pracovních míst mezi jednotlivé obce podle potřeby).

Tabulka 6: Příspěvky poskytnuté na veřejně prospěšné práce

Rok	Počet zaměstnaných na VPP	Výše poskytnuté dotace (Kč)
2005	20	1 015 387,00
2006	21	1 376 352,00
2007	24	2 045 573,00
2008	21	2 166 532,00
2009	27	2 369 586,00
2010	30	2 629 421,00
2011	34	1 637 685,00
Celkem	177	13 240 536,00

Zdroj: vlastní šetření

4.2.3. Rok 2006

Hydrologicko-odtoková studie poměrů kolem Zlaté hory

Cílem zpracování hydrologicko-odtokové studie bylo řešení odtokových poměrů na

území mikroregionu a navržení souboru opatření, která by bylo možné realizovat k protipovodňové ochraně. V roce 2002 byly v různé míře povodněmi postiženy všechny obce svazku. Ohroženy jsou zejména obce Putim, Kestřany, Heřmaň a Skály, jejichž územím protékají řeky Otava a Blanice a Skalský potok. Celkové náklady na zpracování studie činily 416 500 Kč, Jihočeský kraj poskytl na tento účel grant ve výši 219 200 Kč.

Projekt Podpora využití obnovitelných zdrojů energie pro vytápění RD v DSO

Tento projekt vznikl v souladu s tehdy hlavním cílem DSO – zajištění možnosti vytápění domácností biomasou. Na základě žádosti o dotaci pilotního projektu v rámci programu Podpora obnovy venkova byla Ministerstvem pro místní rozvoj přidělena dotace ve výši 997 000 Kč. Z těchto prostředků bylo zakoupeno a do užívání předáno 17 kotlů na pelety. Celkové náklady dosáhly částky 1 431 472 Kč.

Jak již bylo uvedeno výše, nosnou myšlenkou k založení svazku byl záměr společně pro občany zajistit alternativní zdroj vytápění biomasou. Kromě Putimi nejsou obce svazku plynofikovány a naprostá většina objektů je vytápěna kotli na tuhá paliva. Cílem prvotních aktivit svazku proto bylo nabídnout občanům další možnost způsobu vytápění – kotli na biomasu. Aby bylo palivo obyvatelům mikroregionu dobře dostupné, bylo plánováno, že svazek vybuduje vlastní výrobu pelet. Tomuto cíli bylo věnováno mnoho času a úsilí, byly zjišťovány a zvažovány různé možnosti. V roce 2006 dospěli představitelé svazku k závěru, že vlastní výroba by byla po finanční i organizační stránce natolik náročná, že vhodnější variantou bude pelety nakupovat a následně občanům prodávat.

Publikace Kaple, kapličky a boží muka kolem Zlaté hory

Úspěšná byla i žádost o finanční podporu vydání publikace o drobných sakrálních stavbách na území mikroregionu v rámci grantového programu Jihočeského kraje. Publikace Kaple, kapličky a boží muka kolem Zlaté hory byla vydána v počtu jednoho tisíce kusů a je určena místním obyvatelům, odborné veřejnosti i turistům. Celkové náklady na její vydání byly 133 500 Kč, z grantu byla poskytnuta částka 100 000 Kč.

Výtvarný happening Člověk a strom

Dalším pilotním projektem, který byl podpořen z programu Podpora obnovy venkova Ministerstva pro místní rozvoj, byla akce Člověk a strom. Jednalo se o výtvarný happening pro děti a mládež z členských obcí svazku, jehož tématem bylo zamyšlení nad souvislostmi lidského života a společnosti s růstem a životem stromů a lesů jako přírodního společenství. Akce se konala v areálu bývalé Základní školy v Heřmani a zúčastnilo se jí přibližně 80 dětí. Náklady na třídní prázdninovou akci činily 234 000 Kč, částka 163 800 Kč byla pokryta z dotace.

Projekt Za kulturní krajinou kolem Zlaté hory

Z Programu obnovy venkova Jihočeského kraje obdržel svazek dotaci na pořízení strojů na údržbu krajiny – příkopové sekačky a štěpkovače. Výše dotace byla 400 000,- Kč, celkové náklady 574 068,- Kč.

Projekt Moderní komunikační systém mikroregionu

Moderní komunikační systém mikroregionu byl prvním velkým projektem po realizaci menších akcí v prvních třech letech existence svazku. Zároveň byl prvním projektem, na který svazek čerpal finanční prostředky z fondů Evropské unie.

Jeho cílem bylo komplexní řešení informační a komunikační politiky mikroregionu. Jednotlivými částmi projektu byly: vybudování infrastruktury pro připojení domácností k internetu, vybudování bezdrátového rozhlasu včetně napojení na integrovaný záchranný systém, vybudování dvou informačních, kulturních a turistických center a vytvoření internetových stránek DSO.

Za nejvýznamnější část projektu lze s odstupem času označit vybudování infrastruktury pro připojení domácností k internetu, neboť ve většině obcí svazku bylo v té době jediným možným způsobem přístupu k internetu připojení přes pevnou linku. V dalších letech byla již z vlastních prostředků síť rozšířena tak, aby možnost přístupu k internetu měli obyvatelé i těch nejmenších osad mikroregionu.

Celkové náklady projektu činily 4 121 063,30 Kč. Byl podpořen dotací ze Společného regionálního operačního programu ve výši 2 922 721 Kč a dotací ze státního rozpočtu ve výši 389 696 Kč.

4.2.4. Rok 2007

Akce Na kole, kam oko ze zlaté hory dohlédne

V září 2007 se uskutečnil první ročník akce „Na kole, kam oko ze zlaté hory dohlédne“ podpořené příspěvkem Nadace Jihočeské cyklostezky. Pro účastníky vyjížďky byla připravena trasa vedoucí nejzajímavějšími místy mikroregionu. Akce byla uspořádána i v následujících letech 2008, 2010 a 2011, opět s podporou této nadace.

Výtvarný happening Člověk a jeho stopy

Akce Člověk a jeho hodnoty navázala na úspěšný projekt z předchozího roku. Tématem tohoto ročníku bylo zamyšlení nad světem, ve kterém člověk žije, a nad stopami, které tu po sobě zanechává. Místo a délka konání i počet účastníků byly stejné jako v předchozím roce. Celkové náklady činily 270 000 Kč, projekt byl opět podpořen dotací od Ministerstva pro místní rozvoj ve výši 170 000 Kč.

Nakládání s biologicky rozložitelnými odpady v DSO „Zlatý vrch“

V roce 2007 započal DSO s přípravou komplexního projektu realizace společného systému nakládání s biologicky rozložitelnými odpady. První fází bylo zpracování studie proveditelnosti a dokumentace k podání žádosti o dotaci z Operačního programu životní prostředí s celkovými náklady 64 000 Kč. Na tento účel se podařilo získat grant od Jihočeského kraje ve výši 44 800 Kč.

Projekt Využití obnovitelných zdrojů energie pro vytápění

Cílem tohoto projektu bylo opět pořízení kotlů na pelety. Tentokrát byla dotace ve výši 380 000 Kč získána z programu Podpora obnovy venkova Jihočeského kraje. Zakoupeno a do užívání předáno bylo dalších 7 kotlů. Celkové náklady projektu byly 577 520 Kč.

4.2.5. Rok 2008

Projekt Efektivní třídění komunálního odpadu v DSO Zlatý vrch

Projekt Efektivní třídění komunálního odpadu v DSO Zlatý vrch byl naplánován za účelem zlepšení třídění odpadů v obcích svazku. V jeho rámci bylo zakoupeno 25 kusů kontejnerů na sklo, papír a plasty a vybudováno 10 sběrných míst, na kterých jsou tyto

kontejnery umístěny. Na projekt byla čerpána dotace z POV Jihočeského kraje ve výši 380 000 Kč, celkové náklady činily 545 222 Kč.

Výtvarný happening Člověk a jeho hodnoty

Třetí ročník výtvarného happeningu pro děti a mládež nesl název Člověk a jeho hodnoty. Za cíl bylo kladeno poukázat tvůrčím způsobem na existenci a význam jiných hodnot v životě člověka, než jsou peníze a hmotné statky. Opět se jednalo o třídní akci s účastí přibližně 80 dětí, tentokrát se však odehrávala v areálu Mateřské školy v Drahonicích. Poskytnutá dotace od MMR ČR činila 196 000 Kč, celkové náklady 280 000 Kč.

4.2.6. Rok 2009

Projekt Rok na Zlatém vrchu

Od července 2008 do října 2009 probíhala realizace významného projektu na podporu cestovního ruchu Rok na Zlatém vrchu. Finanční podporu se podařilo získat z programu ROP NUTS II Jihozápad, opatření Rozvoj služeb cestovního ruchu, marketingu a produktů cestovního ruchu.

Hlavním cílem bylo zvýšení podílu cestovního ruchu v mikroregionu Zlatý vrch jako nástroje k zajištění celkového vyváženého rozvoje regionu a růstu kvality života jeho obyvatel. Specifickým cílem pak bylo vytvoření nových a zkvalitnění stávajících propagačních materiálů a způsobu prezentace mikroregionu, které návštěvníkům podají komplexní informace o aktuálním dění a ulehčí jim orientaci s ohledem na produkty a služby v cestovním ruchu.

Výstupem projektu byly informační letáky ve třech jazykových mutacích, publikace o mikroregionu, mapa, kalendáře, DVD, prezentační panely, plakáty, pohlednice a další propagační předměty. Tyto materiály byly vytvářeny průběžně po dobu trvání celého projektu a postupně představovány veřejnosti na kulturních promoakcích, které rovněž byly součástí projektu. Jednalo se o akce: Rýžování zlata na Otavě, Po stopách dobrého vojáka Švejka, Na kole kam oko ze Zlaté hory dohlédne, Silvestrovský vejšlap na Velký Kamýk, Po stopách básníka Jana Čarka a Ražický pražec. Kromě těchto promoakcí byly propagační materiály prezentovány i na několika výstavách a veletrzích cestovního ruchu. Dalším výstupem bylo vytvoření nových webových stránek.

Celkové náklady projektu dosáhly výše 3 818 386 Kč, výše dotace byla 3 529 648 Kč.

Projekt Zlepšení funkčnosti veřejných prostranství

Cílem projektu bylo zlepšení funkčního využití veřejných prostranství v členských obcích. Konkrétně se jednalo o pořízení nových úředních desek a plakátovacích ploch, dále osazení nových herních prvků pro děti a rozmístění mobiliáře (laviček, odpadkových košů a stojanů na kola). Na akci byla čerpána dotace z Programu obnovy venkova Jihočeského kraje ve výši 450 000 Kč, celkové náklady dosáhly částky 838 390 Kč.

4.2.7. Rok 2010

Nákup komunální techniky

Nákup komunální techniky byl dalším projektem spolufinancovaným z dotace Programu obnovy venkova Jihočeského kraje. V jeho rámci byla pořízena komunální technika na údržbu veřejných ploch v obcích. Jednalo se například o sekačky, křovinořezy, motorové pily, sněhové radlice apod. Dotace činila 686 000 Kč, celkové náklady 1 080 616 Kč.

4.2.8. Rok 2011

Projekt Zlatý vrch bezpečnější

Tento projekt měl přispět ke zvýšení bezpečnosti obyvatel v členských obcích. Byly pořízeny a na vhodných místech umístěny informační měřiče rychlosti a na místních komunikacích bylo osazeno několik dopravních zrcadel. Další aktivitou projektu byl nákup několika sad mobilního dopravního značení. Celkové náklady byly 981 640 Kč, dotace z Programu obnovy venkova Jihočeského kraje činila 686 000 Kč.

Integrovaný systém nakládání s biologicky rozložitelnými odpady v regionu DSO Zlatý Vrch

Cílem projektu bylo řešení nakládání s biologicky rozložitelnými odpady v obcích

mikroregionu. Jedná se především o odpad vzniklý při údržbě zeleně, tedy odpad ze sečení travnatých ploch a dřevní štěpku. Vizí DSO „Zlatý vrch“ bylo vytvoření společného místa, které by sloužilo ke sběru a dalšímu využití tohoto odpadu. Výsledkem bylo zpracování dvou projektů, kromě Integrovaného systému nakládání s biologicky rozložitelnými odpady to byl projekt společné kompostárny. Byly podány žádosti o dotaci z Operačního programu Životní prostředí. Zatím však byl finančně podpořen pouze projekt integrovaného systému. Ten zahrnoval pořízení kontejnerů na sběr biologicky rozložitelného odpadu, vybudování sběrných míst, kde budou kontejnery umístěny, a pořízení svozového vozidla. Realizace projektu započala na konci roku 2009, ukončena byla v dubnu 2011. Systém sběru využívají obce samotné pro odpad vzniklý při údržbě veřejné zeleně i občané pro odpad ze svých zahrad. Celkový rozpočet projektu byl 3 801 195 Kč, dotace z Fondu soudržnosti činila 2 686 371 Kč, dotace ze Státního fondu životního prostředí 158 020 Kč.

4.3. Rekapitulace realizovaných projektů

4.3.1. Přehled získaných finančních prostředků

Tabulka 7: Přehled čerpaných dotací za období 2004 – 2011 (v Kč)

Rok	Jihočeský kraj	MMR ČR	Úřady práce	Fondy EU	Nadace	Celkem
2004	16 400,00	-	-	-	-	16 400,00
2005	201 080,00	70 000,00	1 015 387,00	-	20 000,00	1 306 467,00
2006	734 720,00	1 231 000,00	1 376 352,00	-	-	3 342 072,00
2007	484 800,00	170 000,00	2 045 573,00	3 312 417,00	9 723,00	6 022 513,00
2008	443 000,00	196 000,00	2 166 532,00	-	4 000,00	2 809 532,00
2009	631 582,50	-	2 369 586,00	-	-	3 001 168,50
2010	760 000,00	-	2 629 421,00	4 957 586,08	12 000,00	8 359 007,08
2011	756 000,00	-	1 637 685,00	1 416 452,58	10 200,00	3 820 337,58
Celkem	4 027 582,50	1 667 000,00	13 240 536,00	9 686 455,66	55 923,00	28 677 497,16

Zdroj: vlastní šetření

V tabulce 7 je uveden souhrn získaných finančních prostředků za jednotlivé roky v rozdělení podle poskytovatelů. Největší podíl představují příspěvky úřadů práce na aktivní politiku zaměstnanosti. Druhou nejvýznamnější položkou jsou dotace z fondů Evropské unie, následují dotace a granty poskytnuté Jihočeským krajem.

4.3.2. Porovnání s rozvojovou strategií

Po založení Dobrovolného svazku obcí „Zlatý vrch“ nechali jeho představitelé zpracovat rozvojovou strategii mikroregionu pro období 2004 – 2010. Všeobecným cílem bylo zvýšit připravenost mikroregionu na čerpání finančních prostředků ze strukturálních fondů EU. Hlavním cílem bylo vypracování rozvojové strategie jako základního dokumentu pro koordinaci spolupráce zapojených obcí a ostatních subjektů při realizaci stanovených cílů. Dokument se skládal z analytické části, strategické části a projektové části. Součástí rozvojové strategie byl i akční plán mikroregionu.

Tabulka 8: Akční plán k rozvojové strategii na období 2004 – 2010

Název projektu	Realizace
Údržba veřejných prostranství	Realizováno v rámci projektů POV: 2009 - Zlepšení funkčnosti veřejných prostranství 2010 - Nákup komunální techniky
Studie zkvalitnění lesní dopravní infrastruktury	Nerealizováno
Kompletní pozemkové úpravy	Nerealizováno, některé obce již řeší kompletní pozemkové úpravy samy
Moderní komunikační systém mikroregionu	Realizováno v roce 2006 - projekt Moderní komunikační systém mikroregionu - SROP
Vytvoření společného kulturního kalendáře	Realizováno v letech 2008 - 2009 v rámci projektu Rok na Zlatém vrchu - ROP
Prezentace a propagace kulturního kalendáře	Realizováno v letech 2008 - 2009 v rámci projektu Rok na Zlatém vrchu - ROP
Výletní okruhy Zlatým vrchem	Nerealizováno
Putovní tvůrčí dílna Josefa Švejka	Nerealizováno
Vytvoření naučně- zábavných stezek	Nerealizováno
Vytvoření nadregionální cyklostezky Písek - Putim - Heřmaň - Protivín - Vodňany - Prachatice	Nerealizováno
Vytvoření navazujících cyklostezek na Písek - Prachatice	Nerealizováno

Označení cyklostezky: Benešovský Mlýn - Heřmaň - Humňany - Kunšovský Mlýn - Drahonice	Nerealizováno
Vytvoření propagačního a informačního systému mikroregionu	Realizováno v letech 2008 - 2009 v rámci projektu Rok na Zlatém vrchu - ROP
Vytvoření pracovní skupiny pro rozvoj cestovního ruchu	Nerealizováno
Ucelený systém seminářů a workshopů se zaměřením na malé a střední podnikání	Nerealizováno
Propagace malého a středního podnikání na webových stránkách obcí a mikroregionu	Nerealizováno

Zdroj: Rozvojová strategie DSO „Zlatý vrch“ 2004-2010, vlastní šetření

Jak vyplývá z tabulky 8, byla realizována pouze část projektů navržených pro období 2004 – 2010. Z hlediska plnění cílů stanovených v rozvojové strategii a akčním plánu pro toto období je nejvýznamnější projekt Rok na Zlatém vrchu spolufinancovaný z Regionálního operačního programu, jehož realizace pokryla tři původně navržené projekty. Dalším významným projektem byl Moderní komunikační systém mikroregionu, na který svazek získal dotaci ze Společného regionálního operačního programu a státního rozpočtu. Projekt Údržba veřejných prostranství byl rozdělen na dva dílčí projekty, které byly finančně podpořeny z Programu obnovy venkova Jihočeského kraje. Ostatní navržené projekty realizovány nebyly. Jak však vyplývá z výše uvedeného přehledu, byla realizována řada projektů jiných. Při rozhodování, jaké projekty realizovat, hrála roli jednak potřeba řešení aktuálních úkolů a cílů a jednak možnost získání finančních prostředků z různých dotačních titulů.

5. Demografická a socioekonomická analýza oblasti

5.1. Obyvatelstvo

Podle údajů Českého statistického úřadu bylo k 1.1.2011 hlášeno k trvalému pobytu v členských obcích mikroregionu 3236 obyvatel (1661 mužů a 1575 žen). Průměrný věk obyvatel je 41,9 let, tedy přibližně o rok vyšší v porovnání s průměrným věkem obyvatel v ČR (40,8 let) i v Jihočeském kraji (40,9 let). Mezi jednotlivými členskými obcemi jsou poměrně velké rozdíly v průměrném věku jejich obyvatel. Je patrný rozdíl průměrného věku obyvatel obcí, ve kterých došlo v posledních letech k rozsáhlejší výstavbě nových rodinných domů (Dobev, Putim, Kestřany a Heřmaň) oproti ostatním obcím.

Tabulka 9: Počet obyvatel k 1.1.2011

Název obce	Počet obyvatel			Věkové složení			Průměrný věk
	celkem	muži	ženy	0-14	15-64	65 a více	
Dobev	780	396	384	124	553	103	39,1
Drahonice	339	179	160	46	222	71	43,8
Heřmaň	248	132	116	38	167	43	40,8
Kestřany	675	355	320	99	488	88	39,9
Putim	506	252	254	94	328	84	40,7
Ražice	403	205	198	47	269	87	44,2
Skály	285	142	143	34	197	54	44,6
Mikroregion	3236	1661	1575	482	2224	530	41,9

Zdroj: www.risy.cz

Následující tabulka přináší informace o vývoji počtu obyvatel v letech 2004 – 2010, tedy za dobu existence DSO „Zlatý vrch“. Celkový počet jeho obyvatel vzrostl o více než dvě stovky, opět lze pozorovat významný nárůst počtu obyvatel v obcích s novou výstavbou.

Tabulka 10: Vývoj počtu obyvatel v letech 2004 - 2010 (stav k 31.12.)

Název obce	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	Přírůstek/ Úbytek
Dobev	683	714	699	711	724	741	780	97
Drahonice	343	345	342	349	354	349	339	-4
Heřmaň	221	219	221	234	236	240	248	27
Kestřany	626	614	626	642	659	652	675	49
Putim	445	451	464	481	496	502	506	61
Ražice	412	405	407	412	410	411	403	-9
Skály	269	273	278	276	277	270	285	16
Celkem	2999	3021	3037	3105	3156	3165	3236	237

Zdroj: www.czso.cz

5.2. Trh práce a zaměstnanost

Většina obyvatel regionu dojíždí za prací do blízkých měst Písek, Strakonice, Protivín a Vodňany, ale některé ekonomické subjekty poskytují pracovní příležitosti přímo v členských obcích. Jsou to například zemědělské podniky AGPI a.s., VOD Lidmovice a ZOD Máj Kestřany, výrobní firmy TECHNOLOGY s.r.o., UNITERM, s.r.o. a BZK s.r.o., stavební firmy STAREKO CZ Písek a Josef Jůn - DŘEVO TRANS či společnost Agrozet České Budějovice a.s., která se zabývá prodejem a servisem zemědělské techniky.

Průměrná míra nezaměstnanosti v obcích svazku k 31.12.2011 byla 7,20 %, tedy nižší než průměrná míra nezaměstnanosti v ČR (8,6 %) i v Jihočeském kraji (7,53 %).

Tabulka 11: Nezaměstnanost k 31. 12. 2011

Název obce	Počet ekonomicky aktivních obyvatel	Počet dosažitelných uchazečů	Míra nezaměstnanosti (v %)
Dobev	341	28	8,21
Drahonice	179	18	10,06
Heřmaň	100	10	10,00
Kestřany	334	19	5,69
Putim	225	13	5,78
Ražice	191	16	8,38
Skály	129	4	3,10
Mikroregion	1499	108	7,20

Zdroj: portal.mpsv.cz

Na snižování nezaměstnanosti a vytváření pracovních míst se svazek obcí sám významně podílí spoluprací s úřady práce v Písku a ve Strakoniciích v rámci aktivní politiky zaměstnanosti. Každoročně zaměstnává na veřejně prospěšné práce 20 – 30 pracovníků z řad místních obyvatel.

5.3. Občanská vybavenost

Prodejny potravin a smíšeného zboží jsou ve všech obcích kromě Putimi. Ve všech obcích se rovněž nacházejí provozovny pohostinství.

Nabídka osobních komerčních služeb se v jednotlivých obcích liší, lze zde najít například kadeřnictví, manikúru, pedikúru, masáže. Ve větším počtu zde působí provozovatelé řemeslných činností, jde např. o práce zednické, vodoinstalační, elektroinstalační, truhlářské či čalounické.

Pobočky České pošty jsou pouze v obcích Kestřany a Ražice.

Zdravotnické zařízení se nenachází v žádné obci.

Na území svazku se nacházejí pouze instituce předškolního stupně vzdělávání, základní škola zde není. Zřizovateli mateřských škol jsou obce Dobev, Drahonice, Kestřany a Putim.

Ve všech obcích svazku jsou místní knihovny a v Dobevi, Heřmani a Putimi fungují rovněž informační centra.

Občanská a sociální vybavenost jednotlivých obcí svazku není tedy příliš rozsáhlá, ale vzhledem k blízkosti měst Písek, Strakonice, Protivín a Vodňany, kde mohou občané nalézt chybějící služby, se dá považovat za dostačující.

5.4. Společenské, kulturní a sportovní aktivity

Nabídka kulturních a společenských akcí je v jednotlivých obcích různá, závisí hlavně na aktivitě místních spolků. Kromě tradičních venkovských spolků jako jsou sbory dobrovolných hasičů či myslivecká sdružení, zde působí i občanská sdružení Spolek přátel Putimi, Občanské sdružení Budičovice – Skály a Osvětová beseda Ražice.

Rovněž sportovní aktivity v obcích jsou organizovány místními spolky. Působí zde několik tělovýchovných jednot a oddílů (ZD Kestřany, TJ Drahonice, TJ Sokol Putim a Sportovní klub Skály), které se věnují převážně kopané, ale i dalším sportům. V Putimi bylo před několika lety v budově obecního úřadu vybudováno fitness centrum.

5.5. Doprava a technická infrastruktura

Územím svazku procházejí železniční tratě Plzeň – České Budějovice, Zdice – Protivín a Ražice – Tábor. Stanice nebo zastávky jsou v obcích Heřmaň, Putim, Ražice a Skály. Autobusové spojení je zajišťováno do všech obcí a většiny osad. V důsledku nízké rentability se síť autobusových linek postupně redukuje. Autobusové spoje plně nepokrývají potřeby dojíždějících občanů, což komplikuje stále více dopravu do zaměstnání a škol. Nosným prvkem silniční dopravy v mikroregionu jsou silnice II/140 a I/22. Na tyto dvě základní tepny jsou připojeny další komunikace, které spojují ostatní obce. [36]

Technická vybavenost v obcích mikroregionu není dostatečná. Ve všech obcích je vodovod a kanalizace, avšak většinou bez napojení na čističku odpadních vod. Plná vybavenost je pouze v Putimi, která byla v roce 2005 plynofikována a v roce 2010 zde byla vybudována nová kanalizace s napojením na čističku odpadních vod. V současné době probíhá výstavba nové kanalizace v obci Heřmaň.

Tabulka 12: Technická vybavenost

Název obce	Vlaková stanice	Autobusová zastávka	Vodovod	Kanalizace s ČOV	Plynofikace
Dobev	NE	ANO	ANO	NE	NE
Drahonice	NE	ANO	ANO	NE	NE
Heřmaň	ANO	ANO	ANO	ve výstavbě	NE
Kestřany	NE	ANO	ANO	NE	NE
Putim	ANO	ANO	ANO	ANO	ANO
Ražice	ANO	ANO	ANO	NE	NE
Skály	ANO	ANO	ANO	NE	NE

Zdroj: vlastní šetření

5.6. Rekreační a cestovní ruch

V oblasti cestovního ruchu region využívá výrazného rázu venkovské krajiny s místy, která mohou občanům posloužit k relaxaci a odpočinku. V oblasti převažuje návštěvnost krátkodobá a sezónní. [36]

Kromě množství cest vhodných pro pěší turistiku prochází územím mikroregionu pět cyklotras a vedou zde čtyři naučné stezky – Řežabinec a Řežabinecké tůně, Klokočínská naučná stezka, Naučná stezka Blanice a Permonická stezka.

Na celém území regionu lze nalézt památky z různých historických období, např. areál tvrzí v Kestřanech, zámek v Drahonicích, kostely v Dobevi, Heřmani, Putimi a Kestřanech, památkovou zónu ve stylu selského baroka ve Skalách – Budičovicích a další. Na kopci Velký Kamýk mezi obcemi Dobev a Velké Nepodřice se nachází rozhledna.

Další turisticky významná a zajímavá místa lze navštívit v blízkém okolí mikroregionu – města Písek, Strakonice, Vodňany a Protivín, bývalé keltské hradiště Skočický hrad, Žižkovo bojiště u Sudoměře, hrad Helfenburk či kozí farmu Bílsko s nabídkou agroturistiky.

Ubytovací služby nabízí několik penzionů, v letní sezóně tři kempy, další ubytování je možné v soukromí. Služby stravování poskytují kromě těchto zařízení i provozovny místních pohostinství.

Informační a další služby pro turisty zajišťují informační, kulturní a turistická centra v obcích Heřmaň a Dobev, vybudovaná DSO „Zlatý vrch“ v rámci projektu Moderní komunikační systém mikroregionu, a informační centrum v Putimi, zřízené a provozované obcí Putim.

Významný vliv na rozvoj cestovního ruchu v mikroregionu měl výše popsáný projekt Rok na Zlatém vrchu.

5.7. SWOT analýza mikroregionu

5.7.1. Metodika SWOT analýzy

SWOT analýza vychází z popisů, výstupů a dílčích závěrů situační analýzy. Obsahuje souhrnné hodnocení silných stránek (Strong point) a slabých stránek (Weak point), příležitostí (Opportunities) a hrozeb (Threats) pro realizaci rozvoje mikroregionu. Představuje základ pro formulaci strategických cílů, priorit a rozvojových aktivit. SWOT analýza je rovněž nezbytná pro identifikaci negativních tendencí rozvoje a stanovení disparit (nerovností) v území. Při zpracování SWOT analýzy je třeba odlišit vnitřní a vnější analýzu. Z vnitřní analýzy vyplývají silné a slabé stránky mikroregionu a z vnější analýzy příležitosti a hrozby. Toto hodnocení je nejlépe přehledné v tabulkách. Počet zařazených silných a slabých stránek, a příležitostí a hrozeb by neměl být velký a měly by být řazeny sestupně od těch nejdůležitějších. [37]

5.7.2. SWOT analýza

Tabulka 13: SWOT analýza mikroregionu Zlatý vrch

Silné stránky	Slabé stránky
stabilizovaný počet obyvatelstva (1)	nedostatek připravených ploch pro bytovou výstavbu (8)
nízká nezaměstnanost a vyrovnaná životní úroveň obyvatel (2)	omezená občanská a sociální vybavenost (9)
blízkost a dobrá dostupnost městských center (3)	omezená frekvence spojů hromadné dopravy (10)
kvalitní životní prostředí, neporušená příroda (4)	vysoké procento dojíždějících za prací a vzděláním (11)
rozvinutý kulturní a společenský život v obcích (5)	převaha lokálního vytápění tuhými palivy (12)
nabídka turisticky atraktivních cílů, síť cyklotras, turistických stezek, hipostezek (6)	nedořešené vypouštění a čištění odpadních vod (13)
zachovaný venkovský ráz obcí (7)	špatný stav místních komunikací (14)
Příležitosti	Ohrožení
podpora a rozvoj malého a středního podnikání (15)	růst nezaměstnanosti (20)
zapojení soukromých investorů do rozvojových projektů (16)	ohrožení obcí povodněmi (21)
rozvoj cestovního ruchu a turistické infrastruktury (17)	omezování spojů hromadné dopravy (22)
podpora alternativních způsobů vytápění (18)	
podpora a další rozvoj místních venkovských tradic (19)	znečišťování životního prostředí nevyhovujícím způsobem vytápění a vypouštění odpadních vod (23)

Trojúhelníková matice SWOT analýzy

Významnost dílčích faktorů je zjišťována párovým porovnáváním. Výsledek je zobrazen v trojúhelníkové matici pro hodnocení silných stránek, příležitostí, slabých stránek a ohrožení. Červeně je označen faktor, kterému je z dané dvojice přiřkládán větší význam.

Hodnocení je subjektivní, založené na osobní znalosti prostředí.

Tabulka 14: Trojúhelníková matice SWOT analýzy

1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1														
2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23														
	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2														
	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23														
		3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3														
		4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23														
			4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4														
			5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23														
				5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5														
				6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23														
					6	6	6	6	6	6	6	6	6	6	6	6	6	6	6	6	6														
					7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23														
						7	7	7	7	7	7	7	7	7	7	7	7	7	7	7	7														
							8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23													
								8	8	8	8	8	8	8	8	8	8	8	8	8	8	8													
									9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23												
										9	9	9	9	9	9	9	9	9	9	9	9	9	9												
											10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23											
												10	10	10	10	10	10	10	10	10	10	10	10	10											
													11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23										
														11	11	11	11	11	11	11	11	11	11	11	11										
															12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23									
																12	12	12	12	12	12	12	12	12	12	12									
																	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23								
																		13	13	13	13	13	13	13	13	13	13								
																			14	15	16	17	18	19	20	21	22	23							
																				14	14	14	14	14	14	14	14	14							
																					15	16	17	18	19	20	21	22	23						
																						15	15	15	15	15	15	15	15						
																							16	17	18	19	20	21	22	23					
																								16	16	16	16	16	16	16					
																									17	18	19	20	21	22	23				
																										17	17	17	17	17	17				
																											18	19	20	21	22	23			
																												18	18	18	18	18			
																													19	20	21	22	23		
																														19	19	19	19		
																															20	21	22	23	
																																20	20	20	
																																	21	22	23
																																		21	21
																																		22	23
																																			22
																																			23

Tabulka 15: Výstup trojúhelníkové matice

Číslo faktoru	Absolutní četnost	Pořadí faktoru	Váha (relativní četnost)
1	14	6.	5,533596838
2	12	7.	4,743083004
3	15	5.	5,928853755
4	8	10.	3,162055336
5	7	11.	2,766798419
6	7	11.	2,766798419
7	6	12.	2,371541502
8	18	3.	7,114624506
9	14	6.	5,533596838
10	11	8.	4,347826087
11	10	9.	3,95256917
12	4	13.	1,581027668
13	3	14.	1,185770751
14	6	12.	2,371541502
15	20	1.	7,90513834
16	16	4.	6,324110672
17	10	9.	3,95256917
18	6	12.	2,371541502
19	2	15.	0,790513834
20	20	1.	7,90513834
21	19	2.	7,509881423
22	18	3.	7,114624506
23	7	11.	2,766798419
součet	253		100

5.7.3. Vyhodnocení SWOT analýzy

Výstup trojúhelníkové matice zobrazuje pořadí významnosti jednotlivých faktorů.

Za nevýznamné faktory lze podle tohoto výsledku považovat:

- podpora a další rozvoj místních venkovských tradic (příležitost)
- převaha lokálního vytápění tuhými palivy (slabá stránka)
- nedořešené vypouštění a čištění odpadních vod (slabá stránka)

Jako významné faktory byly vyhodnoceny:

- podpora a rozvoj malého a středního podnikání (příležitost)
- růst nezaměstnanosti (ohrožení)
- ohrožení obcí povodněmi (ohrožení)

6. Potvrzení nebo vyvrácení hypotéz o možnostech dalšího rozvoje mikroregionu

Hypotéza „Mikroregion Zlatý vrch v uplynulých letech úspěšně čerpal finanční prostředky na svůj rozvoj z národních i evropských zdrojů“ se potvrdila. Během prvních sedmi let existence mikroregionu se podařilo čerpáním dotací, grantů a příspěvků získat finanční prostředky ve výši více než 28 milionů korun. Vzhledem k tomu, že jde o relativně malý mikroregion tvořený sedmi obcemi a obývaný přibližně třemi tisíci obyvatel, jsou tyto finanční prostředky významným přínosem pro jeho rozvoj.

Hypotézu „Rozvojový potenciál mikroregionu spočívá především v rozvoji cestovního ruchu“ se nepodařilo zcela prokázat. Podle výsledků SWOT analýzy byly faktory „podpora a rozvoj malého a středního podnikání“ a „zapojení soukromých investorů do rozvojových projektů“ vyhodnoceny jako významnější příležitosti než faktor „rozvoj cestovního ruchu a turistické infrastruktury“. Na druhé straně lze konstatovat, že oba tyto faktory s rozvojem cestovního ruchu a turistické infrastruktury souvisejí, neboť oblast cestovního ruchu nabízí řadu příležitostí právě pro malé a střední podniky a soukromé investory. Jsou to zejména ubytovací a stravovací služby, dále služby dopravní, průvodcovské, informační a další. Velkou příležitostí pro rozvoj turistického ruchu ve venkovských oblastech je agroturistika.

7. Návrh strategie pro další možnosti využití finančních prostředků

.Další částí této práce má být návrh strategie pro možnosti využití finančních prostředků z EU i národních zdrojů.

Na začátku roku 2011 byla zpracována nová rozvojová strategie svazku pro období 2011 – 2018. Její součástí je i akční plán, který obsahuje návrh projektů, které by mohly být realizovány v uvedeném období. Akční plán je sestaven prozatím pro období 2011 – 2012 s tím, že na konci uvedeného období bude aktualizován a bude vyhodnoceno jeho plnění.

Z důvodu existence nové aktuální strategie bude místo vypracování vlastního návrhu provedeno její posouzení.

7.1. Posouzení z hlediska směru rozvoje mikroregionu

První rozvojová strategie byla vytvořena v roce vzniku svazku a vyjadřovala tedy tehdejší představu o směru rozvoje mikroregionu. Při vytváření druhé rozvojové strategie pro období 2011 – 2018 byly již zohledněny zkušenosti získané v prvních letech existence svazku, zejména s realizací projektů a získáváním dotačních prostředků.

Tabulka 16: Akční plán k rozvojové strategii 2011 – 2018

Název projektu	Popis projektu	Předpokládaný způsob financování
Zajištění bezpečnosti v obcích	v obcích svazku a s vybudováním doplňkových prvků ke zvýšení bezpečnosti obyvatel z hlediska provozu a dopravy v obcích	POV Jihočeského kraje

Zlatý vrch - Šachovnice k turistice	Vyznačení nového turistického okruhu regionem, rozcestníky, informační tabule, mobiliář, venkovní hry, hrací prvky pro děti, venkovní multifunkční hřiště	ROP NUTS II Jihozápad
Rozvoj spolupráce mikroregionů	Předávání a výměna zkušeností, partnerská setkání	POV MMR ČR
Komplexní úpravy veřejných prostranství	Úpravy veřejných prostranství v jednotlivých obcích, revitalizace veřejné zeleně, ochrana a údržba drobné sakrální architektury, pořízení techniky na údržbu veřejných prostranství	PRV, POV Jihočeského kraje
Výtvarný happening pro děti a mládež	Třídenní výtvarné sympozium na téma – kámen, hlína, dřevo – realizace ve spolupráci s partnerem	POV MMR ČR
Poradenská a školicí činnost	Činnost poradce svazku, školení a semináře na téma aktuální pro region svazku obcí	POV Jihočeského kraje
Zkvalitnění ochrany před povodněmi	Digitální povodňové plány, přírodě blízká protipovodňová opatření, mapování povodňového nebezpečí a povodňových rizik	OPŽP
Kompostárna Heřmaň	Vybudování kompostárny na území svazku s kapacitou 630t/rok	OPŽP
VPP Zlatý vrch	Vytvoření pracovních míst pro místní nezaměstnané v rámci spolupráce v projektu veřejně prospěšných prací s ÚP v Písku a ve Strakonicih	ESF
Špejchar Ražice	Zpracování architektonické studie, realizace některé z etap projektu na víceúčelový areál – informační centrum, kulturní sál, regionální muzeum, prostory pro spolkovou činnost, mateřské centrum	OPŽP, PRV, POV Jihočeského kraje, POV MMR ČR
Naučně zábavné stezky kolem Zlaté hory	Vytvoření nových naučně – zábavných stezek při zajímavých místech v regionu	PRV, ROP NUTS II Jihozápad, GP Jihočeského kraje
Zkvalitnění webové prezentace DSO	Virtuální prohlídky zajímavých míst regionu, online kamery apod.	ROP NUTS II Jihozápad

Zdroj: Rozvojová strategie 2011-2018, vlastní šetření

Jak již bylo uvedeno, záměrem představitelů mikroregionu je směřování jeho rozvoje na ozdravění životního prostředí, údržbu krajiny, zlepšení kvality života v jednotlivých obcích formou zkvalitnění infrastruktury, občanské vybavenosti a spolupráce v péči o mládež a seniory, dále na rozvoj infrastruktury podporující cestovní ruch v regionu a

vytvoření nových pracovních míst.

Pokud porovnáme obsah a cíl projektů uvedených v akčním plánu k rozvojové strategii se záměry a představami představitelů mikroregionu o jeho dalším rozvoji, lze konstatovat, že jsou v souladu.

Cíle rozvoj infrastruktury podporující cestovní ruch lze dosáhnout realizací projektů Zlatý vrch - Šachovnice k turistice a Naučně zábavné stezky kolem Zlaté hory. Příznivý vliv na rozvoj cestovního ruchu by měl i projekt Zkvalitnění webové prezentace DSO. Pro vytvoření nových pracovních míst je naplánován projekt VPP Zlatý vrch a spolupráci v péči o mládež reprezentuje projekt Výtvarný happening pro děti a mládež.

Některé plánované projekty mají širší rozpětí a jejich realizace by přinesla prospěch samotným obcím i jejich občanům v mnoha směrech. K ozdravení životního prostředí, zlepšení údržby krajiny a zkvalitnění infrastruktury mohou přispět projekty Komplexní úpravy veřejných prostranství a Kompostárna Heřmaň. Široký je i záběr projektu Špejchar Ražice. Realizace jednotlivých etap projektu by měla významný vliv na zlepšení kvality života formou zkvalitnění infrastruktury, občanské vybavenosti a spolupráce v péči o mládež a seniory, i na rozvoj infrastruktury podporující cestovní ruch v regionu a vytvoření nových pracovních míst.

Kromě toho jsou v akčním plánu k rozvojové strategii zahrnuty i dva projekty podporující zvýšení bezpečnosti obyvatel svazku - Zkvalitnění ochrany před povodněmi a Zajištění bezpečnosti v obcích. Druhý z nich již byl pod názvem Zlatý vrch bezpečnější zrealizován v roce 2011 s podporou Programu obnovy venkova Jihočeského kraje.

7.2. Posouzení z hlediska SWOT analýzy mikroregionu

Důležitým vodítkem při plánování rozvoje mikroregionu jsou i výsledky SWOT analýzy, která je významnou metodou strategického plánování. Pozornost by měla být věnována zejména faktorům s nejvyšším pořadím významnosti.

Z výsledků SWOT analýzy mikroregionu Zlatý vrch vyplývá, že jako nejvýznamnější byly vyhodnoceny tyto faktory:

Podpora a rozvoj malého a středního podnikání (příležitost)

V akčním plánu k rozvojové strategii pro období 2004 – 2010 byly navrženy dva projekty týkající se podpory malého a středního podnikání: Ucelený systém seminářů a workshopů se zaměřením na malé a střední podnikání a Propagace malého a středního podnikání na webových stránkách obcí a mikroregionu. Tyto projekty v uvedeném období realizovány nebyly a v akčním plánu k rozvojové strategii pro období 2011 – 2018 se již znovu neobjevily.

Protože faktor podpora a rozvoj malého a středního podnikání byl vyhodnocen jako jeden ze dvou nejvýznamnějších, bylo by vhodné se k záměru realizace uvedených projektů vrátit.

Růst nezaměstnanosti (ohrožení)

Realizace projektů zaměřených na podporu a rozvoj malého a středního podnikání by měla nepochybně příznivý vliv i na zamezení růstu nezaměstnanosti, který je druhým ze dvou nejvýznamnějších faktorů.

Jak již bylo uvedeno výše, na snižování nezaměstnanosti a vytváření pracovních míst se svazek obcí významně podílí spoluprací s úřady práce v Písku a ve Strakoniciích v rámci aktivní politiky zaměstnanosti. Jak vyplývá z akčního plánu pro období 2011 – 2018, má svazek záměr v rámci projektu VPP Zlatý vrch v této spolupráci pokračovat.

Ohrožení obcí povodněmi (ohrožení)

Jako další významný faktor bylo vyhodnoceno ohrožení obcí povodněmi. Jak již bylo popsáno v analýze oblasti, v roce 2002 byly v různé míře povodněmi postiženy všechny obce svazku a opakovaně jsou jimi ohrožovány zejména obce, jejichž územím protékají řeky či potoky.

Potřeba řešení tohoto závažného problému vedla představitele svazku k zařazení projektu Zkvalitnění ochrany před povodněmi do akčního plánu pro nové období. Součástí projektu by měly být digitální povodňové plány, přírodě blízká protipovodňová opatření, mapování povodňového nebezpečí a povodňových rizik. Tato opatření by

měla navazovat na hydrologicko-odtokovou studii, kterou svazek nechal v roce 2006 zpracovat.

7.3. Zhodnocení a návrh na doplnění

Struktura projektů zahrnutých v akčním plánu k rozvojové strategii na období 2011 - 2018 se tedy jeví jako vhodná a odpovídající představám zástupců mikroregionu o dalším směru jeho rozvoje i výsledkům SWOT analýzy.

Jediným návrhem na změnu je proto doplnění o projekty podporující rozvoj malého a středního podnikání, například o projekty navržené ale nerealizované v předchozím plánovacím období - Ucelený systém seminářů a workshopů se zaměřením na malé a střední podnikání a Propagace malého a středního podnikání na webových stránkách obcí a mikroregionu.

8. Projekt „Turistické informační centrum Špejchar Ražice“

8.1. Záměr vybudování turistického informačního centra

Jak již bylo výše uvedeno, DSO „Zlatý vrch“ v současné době provozuje dvě informační, kulturní a turistická centra v Dobevi a Heřmani, vybudovaná v rámci projektu Moderní komunikační systém mikroregionu v roce 2006. Záměr vybudovat informační centrum i v Ražicích jako sídelní obci mikroregionu tehdy nebyl naplněn, neboť obec neměla k dispozici vhodné prostory.

V roce 2008 získala obec Ražice v dobrovolné veřejné dražbě areál bývalého skladu obilí, tzv. Špejcharu. Jedná se o komplex několika staveb, hlavní z nich je architektonicky zajímavá pětipodlažní budova sýpky z roku 1937. Po provedení základních udržovacích prací na objektech začalo zastupitelstvo obce řešit možnosti jejich dalšího využití. Záměrem obce je rekonstrukce na víceúčelový areál, který by v budoucnu poskytl prostory pro všechny základní aktivity obce. Umístěny by zde mohly být obecní úřad, knihovna, kulturní sál, hasičská zbrojnice, sklad komunální techniky apod. Ty se v současné době nacházejí v několika objektech v obci, přičemž některé z nich již nejsou v současné době vyhovující.

S ohledem na velikost areálu i finanční náročnost jeho úprav i následného provozu je v plánu využití části prostor pro činnost Dobrovolného svazku obcí „Zlatý vrch“, který má v Ražicích sídlo. Z toho důvodu zahrnul DSO projekt Špejchar Ražice i do nové rozvojové strategie na období 2011 – 2018 (viz tabulka 16).

V roce 2011 obec nechala zpracovat architektonickou a projekční kancelář studií proveditelnosti pro využití budovy sýpky a na ni navazující přízemní stavby. Po zpracování připomínek ze strany úřadů, správců inženýrských sítí a zastupitelstva obce na ni naváže kompletní studie, která zároveň bude podkladem pro žádosti o dotace.

Vzhledem k rozsahu a finanční náročnosti plánovaných úprav není příliš pravděpodobné, že se podaří získat finanční prostředky na kompletní rekonstrukci. Nejprve bude obec jako majitel objektu žádat o dotaci na základní stavební úpravy objektu. Poté by měly následovat žádosti o dotace na další potřebné úpravy a vybavení prostor, přičemž se předpokládá financování z více zdrojů podle účelu využití

jednotlivých částí objektu. V úvahu připadají například tyto zdroje financování: Operační program Životní prostředí, Program rozvoje venkova, regionální programy podpory Ministerstva pro místní rozvoj a Program obnovy venkova Jihočeského kraje.

DSO „Zlatý vrch“ se podle své rozvojové strategie bude snažit získat finanční prostředky na vybavení prostor, které bude sám využívat. Jedním z nich by mělo být informační centrum.

8.2. Obecná charakteristika turistického informačního centra

Turistické informační centrum (TIC) má charakter veřejné služby, poskytované na základě společenské objednávky státní správy a samosprávy jako součást informačního systému cestovního ruchu, jenž zahrnuje: odbornou pracovní sílu, technické prostředky a vybavení (prostory, počítače, software, telekomunikační prostředky), provozní finance a obecně platné systémové normy a pravidla včetně základních standardů rozsahu a kvality poskytovaných služeb. [38]

TIC je nejdůležitějším článkem praktické propagace města, okolního regionu i celého státu s ekonomickým přínosem. Hlavní činností TIC je bezplatné poskytování informací veřejnosti v souladu s filozofií zákona č.106/99 Sb. o svobodném přístupu k informacím, a to v rozsahu a kvalitě specifikované pro příslušnou kategorii TIC. Doplnkovou činností TIC jsou služby poskytované za úplatu, např. prodej upomínkových předmětů, vstupenek, průvodcovské služby, směnárna, kopírování, činnosti reklamní, poskytování speciálních informací, tvorba a organizování turistických produktů. [38]

Pro provozování je nejvýhodnější prostor patřící městu, který je umístěn v přízemí na frekventovaném místě v centru a přístupný z ulice. Velmi důležitá je možnost informace veřejnosti o nabídce provozovaných aktivit a zboží prostřednictvím výlohy nebo alespoň vitríny. Při návrhu vybavení TIC je třeba mít na mysli počet a organizaci pracovišť. Je třeba vyčlenit prostor pro: pracoviště operátora informačního systému s počítačem, jednací místo pro styk s klientem (stolek, židle), prodejní pult s pokladnou,

prodejní regály, prostor pro další kancelářskou techniku (telefon, fax, kopírka apod.) Umístění nábytku by mělo zaručovat všem pracovníkům i návštěvníkům dostatečné prostory pro pohyb. Výzdoba by měla být zaměřena na propagaci daného regionu (mapy, plakáty, obrázky, fotografie). [38]

8.3. Umístění

Podle výše citované metodiky se umístění turistického informačního centra DSO do budovy tzv. Špejcharu v Ražicích, jeví jako vhodné. Ražice jsou sídelní obcí svazku, leží přibližně ve středu jeho území.

Samotný objekt se nachází na frekventovaném místě, u silnice ve směru na okresní město Písek, která je zároveň značenou cyklotrasou (cyklotrasa č. 1043 Sudoměř – Písek). Souběžně se silnicí tam vede směrem z obce chodník pro pěší, v rámci rekonstrukce celého areálu se počítá s vybudováním nového parkoviště. V blízkosti se nacházejí všechny důležité objekty občanské vybavenosti – železniční nádraží (300 metrů), autobusová zastávka (100 metrů), obchod se smíšeným zbožím (200 metrů), restaurace (300 metrů).

Přímo u budovy odbočuje ze silnice cesta k Národní přírodní rezervaci Řežabinec a Řežabinecké tůň. Ta se skládá z rybníku, okolních luk a menší nádrže, u které je důvodem ochrany výskyt chráněných druhů živočichů. Okolo celé rezervace vede naučná stezka s deseti informačními tabulemi a ve východní části rybníka je umístěna vyhlídková věž.

Kolem areálu vede i Permonická stezka. Tato naučně-zábavná stezka o nalezištích zlatonosného křemene a permoniciích začíná u nádraží v Ražicích a končí na Zlatém vrchu. Je dlouhá přibližně 2 km a má pět zastavení.

Odpovídající je i vnitřní umístění, neboť pro vybudování informačního centra počítá studie proveditelnosti s místností o rozloze 36,6 m² v 1. nadzemním podlaží hlavní budovy.

8.4. Předpokládané náklady

Infocentrum bude třeba vybavit nábytkem a kancelářskou technikou. V souladu s metodikou turistických informačních center by měl soubor nábytku obsahovat prodejní pult, prodejní regály, skříně, stůl pro tiskárnu, stolky pod počítače, židle a stojany na propagační materiály. Pokud jde o kancelářskou techniku, počítá se s pořízením tří počítačových sestav. Jedna bude určena pro pracovníka infocentra, další dvě budou sloužit pro veřejnost k přístupu na internet. Dále bude třeba zakoupit multifunkční tiskárnu (zahrnuje tiskárnu, kopírku a scanner). Celkové náklady na pořízení vybavení jsou odhadovány na 110 000,- Kč.

Tabulka 17: Náklady na vybavení infocentra (v Kč)

Nábytek	45 000,00
3x počítačová sestava	45 000,00
Multifunkční tiskárna	20 000,00
Celkem	110 000,00

Vzhledem k charakteru projektu a předpokládané výši nákladů se jako vhodný dotační titul pro získání potřebných finančních prostředků jeví Program obnovy venkova Jihočeského kraje.

8.5. Financování projektu - Program obnovy venkova Jihočeského kraje

8.5.1. Dotační titul Program obnovy venkova Jihočeského kraje

Jak již bylo výše uvedeno, cílem Programu obnovy venkova je podpořit zpracování, aktualizaci a případnou realizaci rozvojových programů především malých obcí sdružených v mikroregionálních uskupeních působících na území Jihočeského kraje.

Předmětem programu je příprava a realizace programů obnovy venkova, integrovaných projektů a osvětová, poradenská a vzdělávací činnost. Program se člení na opatření a ta dále na dotační tituly.

Tabulka 18: Program obnovy venkova Jihočeského kraje

Opatření	Dotační titul
1: Dotace na akce programů obnovy venkova	1: Obnova, údržba a výstavba venkovské zástavby a občanské vybavenosti
	2: Komplexní úprava veřejných prostranství
	3: Obnova, údržba a zřizování veřejné zeleně
	4: Oprava, rekonstrukce a výstavba místních komunikací, chodníků, veřejného osvětlení, cyklistických a pěších stezek
2: Dotace na podporu vzdělávání a poradenství	6: Projekty na vzdělávání a poradenství v oblasti rozvoje venkova a obnovy vesnice
3: Dotace na zpracování integrovaných projektů	7: Integrované projekty venkovských mikroregionů
4: Dotace úroků z úvěrů	8: Dotace úroků z úvěrů na projekty k rozvoji infrastruktury

Zdroj: www.kraj-jihocesky.cz

8.5.2. Žádost o dotaci z Programu obnovy venkova Jihočeského kraje

Z pravidel Programu obnovy venkova Jihočeského kraje pro rok 2012 vyplývá, že je možné v rámci opatření 3, dotačního titulu 7, získat finanční podporu právě i na vybudování informačního centra, pokud je žadatelem mikroregion.

Na realizaci projektu musí být v běžném roce zajištěno podílové financování z rozpočtů obcí nebo mikroregionu a ze zdrojů dalších osob zúčastněných na projektu v takové výši, aby spolu s poskytnutou dotací bylo finančně kryto 100 % nákladů projektu v tomto roce. Maximální výše dotace v běžném roce je 1 mil. Kč. Žadatel může v tomto dotačním titulu podat maximálně 1 žádost. Na tento účel lze poskytnout dotaci ve výši 70 % uznatelných nákladů projektu v běžném roce. [24]

S ohledem na tyto podmínky byl zpracován návrh rozpočtu projektu (viz tabulka 19). Spolufinancování bude zajištěno z rozpočtových prostředků svazku, případně dle rozhodnutí rady svazku ze zvláštních příspěvků obcí.

Tabulka 19: Návrh rozpočtu projektu

Druh výdajů	Celkem projekt v Kč	Z celku					
Věcná charakteristika výdaje		Podíl obcí v Kč					Dotace z Programu obnovy venkova
		Celkem	Z toho				
			Výdaje nositele projektu	Podíl ostatních obcí účastnících se projektu	Přijaté finanční dary	Ostatní	
nábytek	45 000,00	13 500,00	13 500,00	-	-	-	31 500,00
výpočetní technika	65 000,00	19 500,00	19 500,00	-	-	-	45 500,00
Náklady celkem	110 000,00	33 000,00	33 000,00	-	-	-	77 000,00

8.6. Udržitelnost projektu a financování provozu

Provozování informačních center je ztrátovou činností, která vzniká především náklady na odměny zaměstnanců, včetně příslušných odvodů na sociální a zdravotní pojištění. Hlavním výsledkem odvedené práce zaměstnanců je bezplatná služba veřejnosti v podobě každodenního zjišťování, ověřování a podávání informací. Vzniklou ztrátu lze částečně snížit doplňkovou činností. Rozdíl, který zůstane po odečtení zisku z doplňkové činnosti, je nezbytné dotovat. Jelikož se jedná o bezplatnou službu veřejnosti bez rozdílu, je logické, že tato dotace musí pocházet z veřejných prostředků. Náklady na provoz informačního centra jsou tvořeny náklady na platy zaměstnanců a brigádníků, náklady na pronájem prostorů, náklady na elektřinu, vodu a plyn a roční provozní náklady. [39]

Kalkulace ročních nákladů na provoz infocentra byla provedena podle metodiky obsažené v Abecedě TIC s přihlédnutím k místním poměrům a současným cenám. V případě nájemného byla kalkulována nižší částka, neboť prostory se nacházejí v objektu členské obce DSO. V nájemném je započítáno i využívání společného sociálního zařízení a kuchyňky. Pokud jde o mzdové náklady, je počítáno s jedním zaměstnancem na plný pracovní úvazek. V případě potřeby, zejména v letní sezóně, by mohl být doplněn brigádníkem na dohodu o pracovní činnosti či dohodu o provedení práce. V provozních nákladech jsou zahrnuty náklady na telekomunikační služby, poštovné, kancelářské potřeby apod.

Tabulka 20: Roční náklady na provoz infocentra (v Kč)

Mzdové náklady (včetně SP a ZP)	215 000,00
Nájemné	5 000,00
Energie (elektřina, vytápění)	14 000,00
Provozní náklady	30 000,00
Celkem	264 000,00

Protože mzdové náklady skutečně tvoří největší položku z předpokládaných provozních nákladů, bude vhodné hledat i další zdroje jejich financování. V úvahu by připadal například příspěvek na společensky účelné pracovní místo. Tímto příspěvkem podporují úřady práce vytvoření nového pracovního místa pro osoby, které jsou znevýhodněné na trhu práce – například absolventi, ženy po mateřské dovolené, osoby se zdravotním postižením či osoby starší 50 let.

Příspěvek na společensky účelné pracovní místo, které zaměstnavatel vyhradil pro konkrétního uchazeče o zaměstnání, se poskytuje formou částečné nebo plné úhrady vyplacených mzdových nákladů na tohoto zaměstnance, včetně pojistného na sociální zabezpečení a příspěvku na státní politiku zaměstnanosti a pojistného na veřejné zdravotní pojištění, které zaměstnavatel za sebe odvedl z vyměřovacího základu tohoto zaměstnance. Při zřízení nebo vyhrazení společensky účelného pracovního místa přihlíží úřad práce zejména k situaci na trhu práce v místě vzniku nově zřízeného nebo vyhrazeného pracovního místa, ke kvalitě podnikatelského záměru, k požadavkům na kvalifikaci a praxi u takto zřizovaného místa. [40]

Tabulka 21: Předpokládaný výsledek hospodaření (v Kč)

Celkové náklady	264 000
Výnosy z doplňkové činnosti	24 000
Ztráta	240 000

Část nákladů na provoz infocentra bude pokryta výnosy z doplňkové činnosti. Pro začátek se počítá s prodejem map, průvodců, pohlednic a různých upomínkových předmětů, dále s kopírovacími službami a prodejem vstupenek na kulturní a sportovní akce. V budoucnu by mohla být činnost doplněna například průvodcovskými službami.

Aby byla provozní ztráta co nejnižší, bude třeba hledat další možnosti financování, především z různých grantových programů.

9. Závěr

Cílem této bakalářské práce bylo popsání a zhodnocení dosavadních aktivit mikroregionu Zlatý vrch, zejména z hlediska čerpání finančních prostředků z národních i evropských zdrojů. Dalšími cíli bylo vypracování návrhu strategie pro další možnosti využití finančních prostředků a vytvoření aktuálního projektu.

Teoretická část práce byla zaměřena na problematiku regionálního rozvoje a regionální a strukturální politiky. Dále byly popsány možnosti čerpání finančních prostředků z různých dotačních zdrojů zejména pro rozvoj venkova a formy spolupráce obcí v této oblasti.

První část praktické části byla věnována představení mikroregionu a především popisu dosud realizovaných projektů. Za dobu existence mikroregionu se podařilo zrealizovat řadu projektů zaměřených na různé oblasti jeho rozvoje – životní prostředí, odpadové hospodářství, cestovní ruch, péči o mládež, podporu zaměstnanosti a další. Menší velikost mikroregionu a jeho složení se projevily jako výhoda právě při plánování a realizaci těchto projektů. Jeho členy jsou obce srovnatelné velikosti s podobnými potřebami a vzhledem k nízkému počtu členských obcí je snadněji dosažitelná shoda při plánování dalšího rozvoje mikroregionu.

Po provedení demografické a socioekonomické analýzy a SWOT analýzy mikroregionu byly vyhodnoceny hypotézy. Hypotéza o úspěšném čerpání finančních prostředků na rozvoj mikroregionu se potvrdila. Hypotézu, že rozvojový potenciál mikroregionu spočívá především v rozvoji cestovního ruchu, se nepodařilo zcela prokázat. Přesto jsem dospěla k názoru, že turistický potenciál mikroregionu má. Území mikroregionu se rozkládá v krajině s mnoha lesy, rybníky, je protkáno sítí cyklostezek a naučných stezek, jeho obce si zachovaly typický venkovský ráz. To je dobrým předpokladem pro rozvoj agroturistiky, která je jedním ze současných trendů cestovního ruchu.

Na podporu rozvoje cestovního ruchu je orientován i návrh projektu, který tvoří poslední část práce. Jeho cílem má být vybudování turistického informačního centra v Ražicích, sídelní obci mikroregionu.

10. Summary

The aim of this thesis was to describe and evaluate activities of the microregion Zlatý vrch, particularly in terms of disbursement of funds from national and European resources. Other objectives were to develop a strategy for further possibilities for use of funds and the creation of a specific project.

The literary part focuses on the issues of regional development and regional and structural policy. There were also described the possibilities of drawing funds from various grant resources especially for the development of the countryside and forms of cooperation in this field.

Beginning of the practical part was dedicated to the presentation of the microregion and to the description of projects that have been implemented. During the existence of the microregion, numbers of projects focusing on different areas of development of the microregion were implemented, including environment protection, waste management, tourism, youth care, employment and more. The smaller size of the microregion and its composition proved to be an advantage in the planning and implementation of projects. Its members are municipalities of comparable size with similar needs. Considering the small number of member municipalities it is easier to reach consensus at the planning of further development of the microregion.

After processing demographic and socio-economic analysis and SWOT analysis of the microregion were evaluated hypotheses. Hypothesis on the successful use of funds for the development of microregion has been confirmed. The hypothesis that the development potential of the microregion lies in the development of tourism could not be fully demonstrated. Nevertheless, I concluded that the microregion has tourist potential. The microregion is situated in a landscape with many forests, ponds, large network of bicycle paths, nature trails and typical rural villages. This is a good prerequisite for the development of agritourism, which is one of the current trends in tourism.

The last part of the thesis is about project, which is oriented to support the development of tourism. Its aim is to build a tourist information center in the village Ražice, home village of the microregion.

11. Přehled použité literatury

1. KAŠPAROVÁ, Ludmila, et al. *Kohezní politika: Osídlení v České republice*. Praha : Ministerstvo pro místní rozvoj, 2009. 91 s. Dostupné z WWW: <<http://www.mmr.cz/CMSPages/GetFile.aspx?guid=edf47d7f-4fd8-458f-adc9-c8dcc6011bac>>. ISBN 978-80-903928-7-8.
2. LACINA, Karel. *Regionální rozvoj a veřejná správa*. Praha : Vysoká škola finanční a správní, o.p.s., 2007. 69 s. ISBN 978-80-86754-74-1.
3. WOKOUN, René, et al. *Regionální rozvoj*. Praha : Linde Praha, a.s., 2008. 475 s. ISBN 978-80-7201-699-0.
4. BLAŽEK, Jiří; UHLÍŘ, David. *Teorie regionálního rozvoje*. Praha : Nakladatelství Karolinum, 2002. 211 s. ISBN 80-246-0384-5.
5. WOKOUN, René. *Česká regionální politika v období vstupu do Evropské unie*. Praha : Nakladatelství Oeconomica, 2003. 326 s. ISBN 80-245-0517-7.
6. *Fondy Evropské unie* [online]. 2010 [cit. 2012-01-31]. Regionální politika EU. Dostupné z WWW: <<http://www.strukturalni-fondy.cz/Informace-o-fondech-EU/Regionalni-politika-EU>>.
7. *Euractiv.cz* [online]. 2010 [cit. 2012-01-31]. Regionální politika. Dostupné z WWW: <<http://www.euractiv.cz/regionalni-rozvoj>>.
8. *Abeceda fondů Evropské unie 2007-2013* [online]. Praha : MMR ČR, Odbor evropských fondů, 2007 [cit. 2012-01-31]. Dostupné z WWW: <<http://www.euroskop.cz/gallery/8/2589-9154cd8399eab9d640d182d674da42b7.pdf>>.
9. *Centrum pro komunitní práci* [online]. 2010 [cit. 2012-01-31]. Strukturální fondy. Dostupné z WWW: <<http://www.cpkp.cz/evropskyobcan/manual/fondy.htm>>.

10. BOHÁČKOVÁ, Ivana; HRABÁNKOVÁ, Magdalena. *Strukturální politika Evropské unie*. Praha : C. H. Beck, 2009. 188 s. ISBN 978-80-7400-111-6.
11. WOKOUN, René. *Strukturální fondy a obce I*. Praha : ASPI, a.s., 2006. 146 s. ISBN 80-7357-138-2.
12. *Centrum pro regionální rozvoj České republiky* [online]. 2010 [cit. 2012-01-31]. Klasifikace NUTS. Dostupné z WWW: <<http://www.crr.cz/cs/regiony/regionalni-cleneni/nuts-a-kraje-cr/>>.
13. Kolektiv autorů. *Úvod do regionálních věd a veřejné správy*. Plzeň : Aleš Čeněk, 2008. 455 s. ISBN 978-80-7380-086-4.
14. *Edotace.cz* [online]. c2010 [cit. 2012-01-31]. Slovníček. Dostupné z WWW: <<http://www.edotace.cz/slovník-pojmu/-/S/?box=null&tab=null>>.
15. SVATOŠOVÁ, Libuše; BOHÁČKOVÁ, Ivana; HRABÁNKOVÁ, Magdalena. *Strukturální rozvoj z pozice strukturální politiky*. České Budějovice : Jihočeská univerzita v Českých Budějovicích, 2005. 156 s. ISBN 80-7040-749-2.
16. HRABÁNKOVÁ, Magdalena; SVATOŠOVÁ, Libuše; BOHÁČKOVÁ, Ivana. *Vybrané diagnostické metody pro sledování regionálního rozvoje*. České Budějovice : Jihočeská univerzita v Českých Budějovicích, 2006. 65 s. ISBN 80-7040-835-9.
17. *Eagri* [online]. c2010 [cit. 2012-01-31]. Základní informace o Programu rozvoje venkova ČR. Dostupné z WWW: <<http://eagri.cz/public/web/mze/dotace/program-rozvoje-venkova-na-obdobi-2007/zakladni-informace/>>.
18. *Jihočeský kraj* [online]. c2005 [cit. 2012-01-31]. Program rozvoje venkova. Dostupné z WWW: <http://www.kraj-jihocesky.cz/index.php?par%5Bid_v%5D=1301&par%5Blang%5D=CS>.

19. *Fondy Evropské unie* [online]. 2010 [cit. 2012-01-31]. Tematické operační programy. Dostupné z WWW: <<http://www.strukturalni-fondy.cz/Programy-2007-2013/Tematicke-operacni-programy>>.
20. *Fondy evropské unie* [online]. 2010 [cit. 2012-01-31]. Regionální operační programy. Dostupné z WWW: <<http://www.strukturalni-fondy.cz/Programy-2007-2013/Regionalni-operacni-programy>>.
21. *Fondy evropské unie* [online]. 2010 [cit. 2012-01-31]. Operační programy Praha. Dostupné z WWW: <<http://www.strukturalni-fondy.cz/Programy-2007-2013/Operacni-programy-Praha>>.
22. *Fondy evropské unie* [online]. 2010 cit. 2012-01-31]. Evropská územní spolupráce. Dostupné z WWW: <<http://www.strukturalni-fondy.cz/Programy-2007-2013/Evropska-uzemni-spoluprace>>.
23. *Regionální informační servis* [online]. c2008 [cit. 2012-01-31]. Jak připravit a řídit projekt "v kostce". Dostupné z WWW: <http://www.risy.cz/index.php?pid=517&kp=jak_zaplatit_realizaci>.
24. *Akční plán programu rozvoje kraje pro rok 2012* [online]. České Budějovice : Jihočeský kraj, 2011 [cit. 2012-01-31]. Dostupné z WWW: <[http://www.kraj-jihocesky.cz/file.php?par\[id_r\]=58161&par\[view\]=0](http://www.kraj-jihocesky.cz/file.php?par[id_r]=58161&par[view]=0)>.
25. *Program obnovy venkova Jihočeského kraje : Pravidla*. České Budějovice : Jihočeský kraj, 2011. 29 s. Dostupné z WWW: <http://pov-jc.isu.cz/docs/Pravidla_POV12.doc>.
26. *Ministerstvo pro místní rozvoj* [online]. 2010 [cit. 2012-01-31]. Dotace a programy. Dostupné z WWW: <<http://www.mmr.cz/Regionalni-politika/Programy-Dotace>>.
27. *Ministerstvo pro místní rozvoj* [online]. 2010 [cit. 2012-01-31]. Podpora obnovy venkova. Dostupné z WWW: <<http://www.mmr.cz/Regionalni-politika/Programy-Dotace/Podpora-regionalniho-rozvoje-v-roce-2010/Podpora-obnovy-venkova>>.

28. *Občanské sdružení Vodňanská ryba* [online]. c2010 [cit. 2012-01-31]. Co je Leader. Dostupné z WWW: <<http://www.vodnanskaryba.eu/co-je-leader>>.
29. ŠKRABAL, Ivo, et al. *Metodika zavádění managementu rozvoje mikroregionů*. Přerov : CpKP, 2006. 182 s. Dostupné z WWW: <http://www.cpkp.cz/files/file/vydavatelstvi/met_mikro07.pdf>. ISBN 80-86902-39-0.
30. *Metodická podpora regionálního rozvoje* [online]. 2010 [cit. 2012-01-31]. Aktéři rozvoje venkova. Dostupné z WWW: <<http://www.regionalnirozvoj.cz/index.php/akteri-venkov.html>>.
31. GALVASOVÁ, Iva, et al. *Spolupráce obcí jako faktor rozvoje*. Brno : Georgetown, 2007. 140 s. Dostupné z WWW: <<http://www.garep.cz/publikace/spoluprace-obci-jako-faktor-rozvoje.pdf>>. ISBN 80-251-20-9.
32. Česká republika. Zákon o obcích (obecní zřízení). In *Sbírka zákonů, Česká republika*. 2000, částka 38, s. 1737-1764. Dostupný také z WWW: <<http://aplikace.mvcr.cz/archiv2008/sbirka/2000/sb038-00.pdf>>.
33. *Problémy mikroregionů při tvorbě společných projektů* [online]. Praha : Ministerstvo pro místní rozvoj, 2006 [cit. 2012-01-31]. Dostupné z WWW: <http://www.rozvoj.cz/editor/image/stranky3_soubory/-wb0905-hlavni-dokument-.pdf>.
34. *Občanské sdružení Vodňanská ryba* [online]. c2010 [cit. 2012-01-31]. Místní akční skupina aneb kdo jsme. Dostupné z WWW: <<http://www.vodnanskaryba.eu/mistni-akcni-skupina-aneb-kdo-jsme>>
35. *Zlatý vrch* [online]. 2009 [cit. 2012-01-31]. O svazku. Dostupné z WWW: <<http://www.zlatyvrch.cz/>>.
36. *Rozvojová strategie Dobrovolného svazku obcí "Zlatý vrch"*. Ražice : DSO "Zlatý vrch", 2011. 24 s.

37. LABOUNKOVÁ, Vladimíra, et al. *Metodická příručka pro zpracování strategických rozvojových dokumentů mikroregionů*. Praha : Ústav územního rozvoje, 2009. 47 s. Dostupné z WWW:
<<http://www.uur.cz/images/uzemnirozvoj/regionalnopolitika/Mikroregiony/MetodikaSRDmikroregionu/Metodika.pdf>>. ISBN 978-80-87318-02-7.
38. *Asociace turistických informačních center ČR* [online]. 2007 [cit. 2012-02-28]. Metodika turistických informačních center. Dostupné z WWW:
<http://www.aticcr.cz/vismo/dokumenty2.asp?id_org=200039&id=1048&query=meto>
39. *Abeceda turistického informačního centra*. Ráby u Pardubic : Asociace turistických informačních center České republiky , 2005. 13 s. Dostupné z WWW:
<<http://www.atic.cz/tmp/dokumenty/3503.doc>>.
40. *Portál veřejné správy České republiky* [online]. 2008 [cit. 2012-02-28]. Příspěvek na zřízení nebo vyhrazení společensky účelného pracovního místa zaměstnavatelem. Dostupné z WWW:
<http://portal.gov.cz/wps/portal/_s.155/701/_s.155/708?POSTUP_ID=622&PRVEK_ID=764>

12. Seznam tabulek

Tabulka 1 : Hlavní vývojové etapy teorií regionálního rozvoje a regionální politiky.....	6
Tabulka 2: Změny ve struktuře cílů a finančních nástrojů	17
Tabulka 3: Operační programy na období 2007 - 2013.....	19
Tabulka 4: Grantové programy akčního plánu Jihočeského kraje pro rok 2012 (v Kč). 20	
Tabulka 5: Základní údaje o členských obcích k 1.1.2011	32
Tabulka 6: Příspěvky poskytnuté na veřejně prospěšné práce	34
Tabulka 7: Přehled čerpaných dotací za období 2004 – 2011 (v Kč).....	40
Tabulka 8: Akční plán k rozvojové strategii na období 2004 – 2010.....	41
Tabulka 9: Počet obyvatel k 1.1.2011	43
Tabulka 10: Vývoj počtu obyvatel v letech 2004 - 2010 (stav k 31.12.).....	44
Tabulka 11: Nezaměstnanost k 31. 12. 2011	44
Tabulka 12: Technická vybavenost	46
Tabulka 13: SWOT analýza mikroregionu Zlatý vrch	49
Tabulka 14: Trojúhelníková matice SWOT analýzy	50
Tabulka 15: Výstup trojúhelníkové matice.....	51
Tabulka 16: Akční plán k rozvojové strategii 2011 – 2018.....	53
Tabulka 17: Náklady na vybavení infocentra (v Kč).....	61
Tabulka 18: Program obnovy venkova Jihočeského kraje	62
Tabulka 19: Návrh rozpočtu projektu.....	63
Tabulka 20: Roční náklady na provoz infocentra (v Kč).....	64
Tabulka 21: Předpokládaný výsledek hospodaření (v Kč)	64

13. Přílohy

Příloha číslo 1: Fotografie členských obcí

Dobev

Skály

Drahonice

Heřmaň

Kestřany

Putim

Ražice

Příloha číslo 2: Logo DSO „Zlatý vrch“

Příloha číslo 3: Mapa území DSO „Zlatý vrch“

